

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวในประเทศไทย 1/2564

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบัน คาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายไตรมาส) และเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการและภาครัฐเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจวางแผนด้านการลงทุน ด้านกำลังคน และด้านอื่น ๆ ต่อไป

การศึกษาแบ่งออกเป็น 10 ส่วน ได้แก่

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า
2. ผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว
3. การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 1/2564
4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล
5. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในปี 2564
6. ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยด้านการท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2564
7. ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19
8. การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 2/2564
9. การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ
10. ข้อเสนอแนะ

การอ่านค่าดัชนี

ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 โดย

- ❖ ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวดีกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ❖ ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเหมือนกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ❖ ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวแย่กว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

36

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ในไตรมาสที่ 1/2564 เท่ากับ **36**
สะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่
ต่ำกว่าปกติมากที่สุด
และแย่กว่าไตรมาสที่ผ่านมาในระดับ**มาก**

56

ดัชนีความเชื่อมั่นภาคการ
ในไตรมาสที่ 2/2564 เท่ากับ **56**
สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการในไตรมาสหน้า
จะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้เล็กน้อย
และสถานการณ์ท่องเที่ยวยังคงอยู่ในระดับที่**ต่ำกว่าปกติมาก**

คาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2564 ภาคตะวันออกเฉยเหนือจะดีกว่าภูมิภาคอื่น เนื่องจากมีเทศกาลสำคัญ ๆ หลายเทศกาล ส่วนภาคกลางเป็นภูมิภาคที่คาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวต่ำที่สุดเนื่องจากยังมียอดผู้ติดเชื้อโควิด-19 มากกว่าภูมิภาคอื่น

ไตรมาส 1/2564 ธุรกิจภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่มีการเปิดบริการตามปกติลดลงเหลือร้อยละ 67 ลดลงจากไตรมาส 4/2563 ร้อยละ 18 ปิดกิจการชั่วคราวร้อยละ 14 เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4/2563 ร้อยละ 4 และมีการปิดกิจการถาวรประมาณร้อยละ 3 เท่าเดิม

ร้อยละ 60 ของสถานประกอบการในไตรมาสนี้ มีการลดจำนวนพนักงาน โดยเหลือพนักงานอยู่ประมาณร้อยละ 52

ร้อยละ 67 ของสถานประกอบการ มีการลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง โดยลดลงประมาณ ร้อยละ 30

ไตรมาส 1/2564 จำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ถูกออกจากงานประมาณ 1,451,840 คน (ภายใต้สมมติฐานว่าคนที่ออกจากงานเดิมยังไม่ได้งานใหม่) ออกจากงานเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4/2563 ประมาณ 411,840 คน

ธุรกิจโรงแรมที่พักร้อยละ 83 ธุรกิจบริการขนส่งร้อยละ 73 บริษัทนำเที่ยวร้อยละ 97 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นร้อยละ 90 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30

อัตราการเข้าพัก (Occupancy rate: OCC) ก่อนมีการระบาดของโรคโควิด-19 โดยเฉลี่ยร้อยละ 70 แต่เมื่อเกิดวิกฤตโควิด-19 ระลอกใหม่พบว่าอัตราการเข้าพักในไตรมาส 1/2564 ลดลงเหลือร้อยละ 20

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44) มีความคิดเห็นว่าการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ครั้งนี้ มีความสมดุลกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับน้อยถึงน้อยมาก และเห็นว่านโยบายในการการควบคุมการแพร่ระบาดครั้งนี้อยู่ในระดับแย่มาก (ร้อยละ 45)

มาตรการการควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 2/2563 ทำให้ประชาชนมีการเคลื่อนที่ (เดินทาง) ได้น้อยลง เนื่องจากมีการปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค เช่น โรงเรียน ตลาด ห้างสรรพสินค้า สถานบริการ สถานบันเทิง สถานieszง ฯลฯ ส่วนประชาชนทั่วไปก็มีการห้ามทำกิจกรรมรวมกลุ่ม จัดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัดโดยไม่จำเป็น กิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ จึงเกิดการหยุดชะงัก สถานประกอบการมีการปิดกิจการชั่วคราวเกือบทั่วประเทศ ทำให้แรงงานของประเทศเกิดการตกงานชั่วคราวหลายล้านคน นอกจากนี้ การหยุดชะงักทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบไปถึงการนำเข้าและการส่งออกสินค้าอีกด้วย เนื่องจากมีปัญหาด้านการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบระหว่างประเทศ ส่งผลให้ภาคการผลิตมีการชะลอตัว ยอดการส่งออกในไตรมาส 2/2563 ลดลงต่อเนื่องถึงไตรมาส 3/2563 การแข่งขันทางเศรษฐกิจครั้งนี้ส่งผลยาวนานถึง 5 เดือน จนกระทั่งกลางเดือนสิงหาคมรัฐบาลประกาศปลดล็อกค่านิยามระยะสุดท้าย เนื่องจากภาครัฐสามารถควบคุมจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ในประเทศเป็น 0 ได้ต่อเนื่องมานานหลายเดือน การเคลื่อนที่ของประชาชนไปยังสถานที่ต่าง ๆ เริ่มเป็นไปได้ตามปกติครั้ง ทำให้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศดีขึ้นตามลำดับ ในไตรมาส 3/2563 จึงเป็นช่วงที่สถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ กลับมาเปิดทำการอีกครั้ง กลไกทางเศรษฐกิจจึงเริ่มเคลื่อนไหวหลังจากเศรษฐกิจไทยตกอยู่ในสภาพเสมือนถูกแช่แข็งมาหลายเดือน ภาคการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลายประเทศที่ดีขึ้น ภาคการท่องเที่ยวก็เริ่มมีการเคลื่อนไหว เนื่องจากประชาชนอัดอั้นอยากออกเดินทางเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ หลังจากการถูกจำกัดกิจกรรมและห้ามเดินทางข้ามเขตจังหวัด ภาคการก่อสร้างเริ่มเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้นจากการลงทุนของภาครัฐ แต่ประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับล่าง เนื่องจากการปิดประเทศทำให้แรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะเมียนมาไม่สามารถเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้

เมื่อกลไกทางเศรษฐกิจเริ่มทำงานในทุกภาคส่วน แน่นอนว่าเมื่อเกิดการเคลื่อนที่ของประชาชนจำนวนมากทั่วประเทศ เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการประกอบอาชีพและการท่องเที่ยว การควบคุม การแพร่เชื้อของโรคโควิด-19 จึงอาจทำได้ไม่ดีและไม่ทันกาลเหมือนกับตอนที่มีการล็อกดาวน์ ดังนั้นในไตรมาส 4/2563 จึงมีการลักลอบหลบหนีข้ามพรมแดนธรรมชาติของแรงงานเถื่อนจากประเทศเมียนมาเข้ามาทำงานในประเทศไทย เป็นเหตุให้มีการนำเชื้อโรคโควิด-19 เข้ามาแพร่ภายในประเทศไทยเกิดขึ้นอีกครั้ง หลังจากนั้นก็เกิดการแพร่เชื้อในกลุ่มของแรงงานต่างด้าวในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเกิดจากการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าวเช่นเดียวกัน เพราะโรงงานในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครส่วนใหญ่ใช้แรงงานต่างด้าวเป็นหลัก โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมอาหารทะเลแปรรูปและอาหารทะเลแช่แข็ง การเคลื่อนที่ไปมาหาสู่ระหว่างแรงงานต่างด้าวด้วยกัน ทำให้มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ไปยังกลุ่มแรงงานต่างด้าวในโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในจังหวัดใกล้เคียงรวมทั้งในกรุงเทพและเขตปริมณฑลและจังหวัดระยอง นอกจากนี้การแพร่ระบาดได้ขยายวงกว้างไปสู่จังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศ ผ่านทางพ่อค้า แม่ค้าชาวไทยที่มารับอาหารทะเลไปขาย ทำให้เกิด “การระบาดระลอกใหม่” ซึ่งมีการระบาดกระจายเป็นวงกว้างและรวดเร็วว่าการระบาดรอบแรก แต่ความรุนแรงของโรคน้อยกว่า ขณะที่ความพร้อมด้านสาธารณสุขมีมากขึ้น และประชาชนมีความกังวลเกี่ยวกับการระบาดน้อยลง การระบาดครั้งนี้มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจน้อยกว่ารอบแรก เป็นเพราะมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของภาครัฐมีความเข้มงวดน้อยกว่า

จากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 ส่งผลให้ภาครัฐออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยกำหนดพื้นที่ควบคุมตามความรุนแรงของสถานการณ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 พื้นที่ ได้แก่ **พื้นที่สีแดง**

เข้มหรือพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด มีการปิดกิจกรรมทุกชนิด และห้ามเดินทางเข้า-ออกในพื้นที่ถ้าไม่มีเหตุสมควร **พื้นที่สีแดงหรือ**

พื้นที่ควบคุมสูงสุด มีการปิดสถานบริการ ผับ บาร์ คาราโอเกะ สนามมวย สถานที่ออกกำลังกายในร่ม ห้าง ฟิตเนส อาบอบนวด สปา นวดแผนไทย โรงเรียน สนามเด็กเล่น สวนสนุก เครื่องเล่นเด็ก ร้านอินเทอร์เน็ต การประชุมงานเลี้ยง กิจกรรมประเพณีที่มีการรวมกลุ่มคนจำนวนมาก การจัดแสดงสินค้า สถานที่ขนส่งสาธารณะ ส่วนร้านอาหารให้ชื้อกลับบ้านแทน การเดินทางเข้าพื้นที่สีแดงจะต้องติดตั้งแอปพลิเคชันหมอชนะทุกคน จะต้องวัดอุณหภูมิ ตรวจเอปและแจ้งความประสงค์และจุดหมายปลายทางในการเดินทาง จัดบันทึกข้อมูลโดยเจ้าหน้าที่ และต้องขออนุญาตเดินทางข้ามเขตพื้นที่จากเจ้าพนักงาน

พื้นที่สีส้มหรือพื้นที่ควบคุม สถานบริการ ผับ บาร์ คาราโอเกะ นั่งกินในร้านได้แบบเว้นระยะห่าง เปิดได้ไม่เกิน 23:00 น. ร้านอาหารให้นั่งกินอาหารได้แต่เว้นระยะห่าง โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ การประชุม การสัมมนา การจัดเลี้ยงสามารถทำได้ แต่จำกัดจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมไม่เกิน 300 คน ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า เปิดให้บริการได้ตามปกติ ภายใต้มาตรการป้องกันโรคที่กำหนด การเดินทางข้ามจังหวัดเน้นการตรวจคัดกรอง ติดตามกำกับผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่ควบคุมสูงสุด **พื้นที่**

สีเหลืองหรือพื้นที่เฝ้าระวังสูง สถานบริการ ผับ บาร์ คาราโอเกะ เปิดได้ไม่เกิน 24:00 น. ร้านอาหารให้นั่งกินอาหารได้แต่จำกัดจำนวนคนต่อโต๊ะ (เว้นระยะห่าง) ห้างสรรพสินค้าเปิดได้ปกติ แต่จำกัดจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่มคนจำนวนมาก การเดินทางข้ามจังหวัดเน้นการตรวจคัดกรอง ติดตามคนที่เดินทางมาจากพื้นที่ควบคุมสูงสุด

พื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่เฝ้าระวัง สถานบริการ ผับ บาร์ คาราโอเกะ เปิดบริการได้ จำกัดเวลาตามที่กฎหมายกำหนด ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม ให้นั่งกินอาหารได้แต่จำกัดจำนวนคนต่อโต๊ะ (เว้นระยะห่าง) สปา นวดแผนไทย จำกัดจำนวนผู้ใช้บริการตามขนาดของพื้นที่ สนามมวยสามารถจัดการแข่งขันได้โดยมีผู้ชม ตามเกณฑ์ที่กำหนด สำหรับบ่อนการพนัน สนามชนไก่ สนามชนวัว ปิดทุกจังหวัด

ภาพที่ 1 การกำหนดเขตพื้นที่ที่มีการเชื่อมโยงกับผู้ติดเชื้อ โดยศูนย์บริหารจัดการโควิด-19 (ศบค) ณ วันที่ 4 มกราคม 2564

ณ วันที่ 4 มกราคม 2564 ศูนย์บริหารจัดการโควิด-19 (ศบค.) ประกาศ**พื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 5 จังหวัด** ได้แก่ สมุทรสาคร ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตรัง **ควบคุมสูงสุด 24 จังหวัด** ได้แก่ ตาก นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง นครนายก กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี สระแก้ว สมุทรปราการ ชุมพร ระนอง กรุงเทพฯ **พื้นที่ควบคุม 11 จังหวัด** สุโขทัย กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี พังงา และ**พื้นที่เฝ้าระวังสูง 38 จังหวัด** คือ จังหวัดที่เหลือในประเทศไทย 38 จังหวัด

ความเข้มงวดในมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ในครั้งนี้ ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและอุปสงค์ในประเทศชะลอตัวขึ้นมากขึ้น หลายธุรกิจสถานประกอบการยังไม่ฟื้นตัวจากการระบาดรอบแรก กลับมาถูกซ้ำเติมจากการระบาดระลอกใหม่อีกครั้ง ผู้ประกอบการที่มีปัญหาด้านสภาพคล่องอยู่แล้ว กลับมีปัญหามากขึ้น เนื่องจากกำลังซื้อของผู้บริโภคยังไม่กลับไปสู่ระดับก่อนการระบาดระลอกแรก หากสถานการณ์ไม่ดีขึ้นภายใน 1-2 เดือน ผู้ประกอบการอาจมีการลดการจ้างงานมากขึ้น

1

ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวไตรมาสหน้า

1.1 ปัจจัยภายนอกประเทศ

ปัจจัยบวก

การฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 ในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกากำลังจัดหาวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ให้เพียงพอสำหรับผู้ใหญ่ทุกคนทั่วประเทศภายในสิ้นเดือนพฤษภาคม 2564 ซึ่งเร็วกว่าที่คาดไว้ก่อนหน้านี้ 2 เดือน¹ นอกจากนี้สหภาพยุโรปได้ตกลงซื้อวัคซีนจำนวน 300 ล้านโดสเพิ่มเติมจากบริษัทโมเดอร์นา ภายหลังจากบริษัทแอสตราเซนเนกาส่งมอบล่าช้า วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2564 ยอดการฉีดวัคซีนโควิด-19 ทั่วโลกได้เกินกว่า 200 ล้านโดสแล้ว โดยประเทศที่ฉีดวัคซีนแล้วมากที่สุด 10 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จำนวน 61.29 ล้านโดส (30.29% ของจำนวนการฉีดทั่วโลก) จีน จำนวน 40.50 ล้านโดส (20.01%) สหภาพยุโรป 26.23 ล้านโดส (12.96%) สหราชอาณาจักร 17.85 ล้านโดส (8.82%) อินเดีย 10.84 ล้านโดส (5.36%) อิสราเอล 7.13 ล้านโดส (3.52%) บราซิล 6.63 ล้านโดส (3.28%) ตุรกี 6.56 ล้านโดส (3.24%) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 5.55 ล้านโดส (2.74%) เยอรมนี 4.87 ล้านโดส (2.41%)² การฉีดวัคซีนให้ประชากรโลกส่งผลต่อเศรษฐกิจและการค้าโลกให้มีแนวโน้มฟื้นตัว

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ IMF ปรับเพิ่มประมาณการเศรษฐกิจโลกจาก 5.2% เป็น 5.5% หลังมีการกระจายวัคซีนป้องกันโควิด-19 ออกมาใช้งานในหลายประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดหลักอย่างสหรัฐและจีนที่เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยเศรษฐกิจขนาดใหญ่ ทั้งจีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศในยุโรป ทำให้การใช้จ่ายภาคเอกชนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ตัวเลขดัชนีผู้จัดการฝ่ายจัดซื้อภาคการผลิตของประเทศสำคัญปรับตัวขึ้นอยู่ในแดนขยายตัวเป็นส่วนใหญ่ (เหนือระดับ 50) สอดคล้องกับสัญญาณการฟื้นตัว ของการส่งออกสินค้าของไทยที่มีทิศทางปรับตัวดีขึ้น

1.2 ปัจจัยภายในประเทศ

1.2.1 ปัจจัยบวก

ภาคส่งออกคาดว่าจะกลับมาขยายตัวได้มากขึ้น ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์ต่างประเทศ โดยกลุ่มประเทศแกนหลักของโลกที่มีการระดมมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ สอดคล้องกับองค์การการค้าโลกที่คาดว่าปริมาณการค้าโลกปี 2564 จะขยายตัวร้อยละ 7.2 จากหดตัวร้อยละ -9.2 ในปี 2563 นอกจากนี้ ยังมีปัจจัยหนุนจากความต้องการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการแพร่ระบาด อุปกรณ์ทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการทำงานจากที่บ้าน นอกจากนี้ภาคส่งออกของไทยยังมีโอกาสเติบโตจากการขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของภูมิภาคอาเซียน ผนวกกับแนวโน้มการพึ่งพากันภายในภูมิภาคมากขึ้น (Regionalization) ซึ่งในปลายปี 2563 กลุ่มประเทศอาเซียนร่วมกับจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ได้บรรลุความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค หรือ RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership) ที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการในช่วงครึ่งหลังของปี 2564

1 ข่าวเศรษฐกิจ Wednesday March 3, 2021 17:00 สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ)

2 Bloomberg Vaccine Tracker, Our World in data ประมวลข้อมูลโดย กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) 21 กุมภาพันธ์ 2564

กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้นหลังทางการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ นับเป็นเวลากว่า 2 เดือนหลังจากมีการระบาดระลอกใหม่ของโรคโควิด-19 ล่าสุดสถานการณ์จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่รายสัปดาห์มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง และมีหลายจังหวัดที่ไม่มีผู้ติดเชื้อรายใหม่เกิดขึ้น ส่งผลให้ทางการมีการผ่อนคลายกิจกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการปรับลดพื้นที่ควบคุม (สีส้ม) จาก 20 จังหวัดเหลือ 9 จังหวัด พื้นที่เฝ้าระวังสูง (สีเหลือง) ลดจาก 17 จังหวัด เป็น 14 จังหวัด และพื้นที่เฝ้าระวัง (สีเขียว) ปรับเพิ่มเป็น 54 จากเดิม 35 จังหวัด ส่วนสมุทรสาครปรับลดเป็นพื้นที่ควบคุม (สีส้ม) ขณะที่กรุงเทพฯ ปรับจากพื้นที่สีแดงเป็นสีส้ม เช่นเดียวกัน³ เศรษฐกิจในระยะถัดไปจึงมีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป

เม็ดเงินจากมาตรการเยียวยาจากภาครัฐในหลายโครงการเริ่มทยอยเข้าสู่ระบบมากขึ้น ทั้งจากโครงการ “เราชนะ” วงเงิน 2.17 แสนล้านบาท โดยจะจ่ายเงินเยียวยา 3,500 บาท เป็นระยะเวลา 2 เดือน รวม 7,000 บาท ให้กับแรงงานที่อยู่นอกระบบ เช่น ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เกษตรกร และผู้ถือบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ รวม 31 ล้านคน โดยสามารถใช้จ่ายได้ตั้งแต่ 5 มีนาคม 2564 และสะสมวันใช้สิทธิได้ถึง 31 พฤษภาคม 2564 และโครงการ “เรารักกัน” วงเงิน 3.71 หมื่นล้านบาท โดยกระทรวงแรงงานได้เปิดให้ผู้ประกันตน ม.33 ลงทะเบียนเพื่อรับสิทธิ 4,000 บาท เริ่มใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการได้ตั้งแต่วันที่ 22 มีนาคม ถึง 31 พฤษภาคม 2564

วัคซีนล็อตแรกจำนวน 2 แสนโดส มาถึงประเทศไทยในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2564 และจะเริ่มฉีดในกลุ่มบุคคลเข้าข่ายได้ในปลายเดือนกุมภาพันธ์ สำหรับวัคซีนล็อตที่ 2 จำนวน 800,000 โดส จะส่งมอบในเดือนมีนาคม และงวดที่ 3 จำนวน 1 ล้านโดส ส่งมอบในเดือนเมษายน 2564 รวมทั้งสิ้น 2 ล้านโดส ซึ่งรัฐบาลจะฉีดให้ประชาชนฟรี ระยะแรกในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม จะฉีดให้กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด, พื้นที่ควบคุมสูงสุด, พื้นที่ควบคุม และพื้นที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมใน 18 จังหวัด ได้แก่ จ.สมุทรสาคร, กรุงเทพมหานคร (ฝั่งตะวันออก), ปทุมธานี, นนทบุรี, สมุทรปราการ, จ.ตาก (อ.แม่สอด), นครปฐม, สมุทรสงคราม, ราชบุรี, ชลบุรี, ภูเก็ต, สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) เชียงใหม่, กระบี่, ระยอง, จันทบุรี, ตราด และเพชรบุรี ซึ่งจะส่งผลดีต่อสถานการณ์ท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป

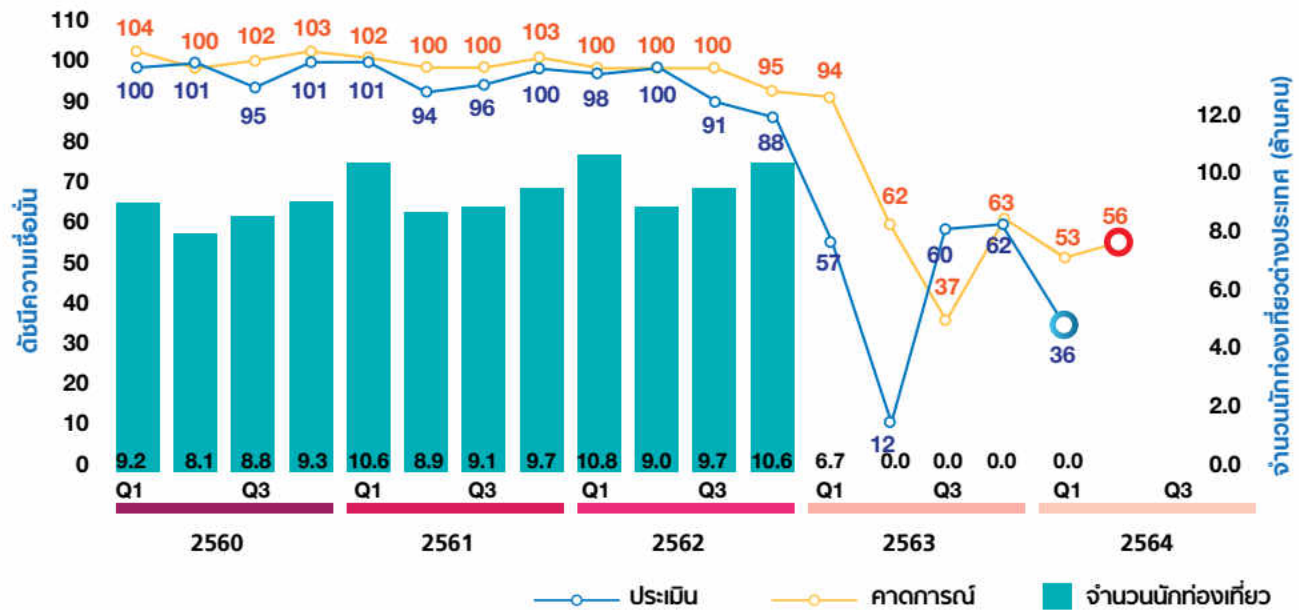
1.2.2 ปัจจัยลบ

แนวโน้มการขาดแคลนแรงงานต่างด้าวของภาคอุตสาหกรรม สืบเนื่องจากการอพยพกลับประเทศของแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก ในช่วงปลายปี 2563 เป็นต้นมา โดยเฉพาะแรงงานเมียนมา ส่งผลโดยตรงกับภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานจำนวนมากในภาคการผลิต ได้รับผลกระทบจากแนวโน้มขาดแคลนแรงงาน ซึ่งกระทบต่อมูลค่าการส่งออกได้ในอนาคต

หนี้ภาครัฐเริ่มที่พุ่งสูงขึ้น ซึ่งจะกระทบต่อการคลังซื้อและความสามารถในการชำระหนี้ของภาครัฐ รวมถึงการขึ้นตัวของภาคธุรกิจโดยเฉพาะ SMEs ภายหลังสิ้นสุดมาตรการความช่วยเหลือจากทางการและสถาบันการเงิน

ค่าเงินบาทที่มีทิศทางแข็งค่าอย่างต่อเนื่อง จากทิศทางค่าเงินดอลลาร์สหรัฐเริ่มส่งสัญญาณอ่อนค่าตามทิศทางของสกุลเงินภูมิภาค เนื่องด้วยลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงในกลุ่มประเทศเกิดใหม่ (Emerging market) จากแรงหนุนของความหวังต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจขนาดใหญ่ของสหรัฐฯ มูลค่า 1.9 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ของประธานาธิบดีโจ ไบเดน ซึ่งคาดว่าจะบังคับใช้ก่อนวันที่ 15 มีนาคม 2564 ประกอบกับมีสัญญาณผ่อนคลายทางการเงินอย่างต่อเนื่องของประธานธนาคารกลางสหรัฐฯ ทำให้สกุลเงินดอลลาร์อ่อนค่าลงโดยเปรียบเทียบกับค่าเงินบาท ซึ่งกระทบต่อมูลค่าการส่งออกได้ในอนาคต

2

ผลการสำรวจความเชื่อมั่น
ของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทย2.1 ดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 1/2564⁴

ภาพที่ 2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2560-2564

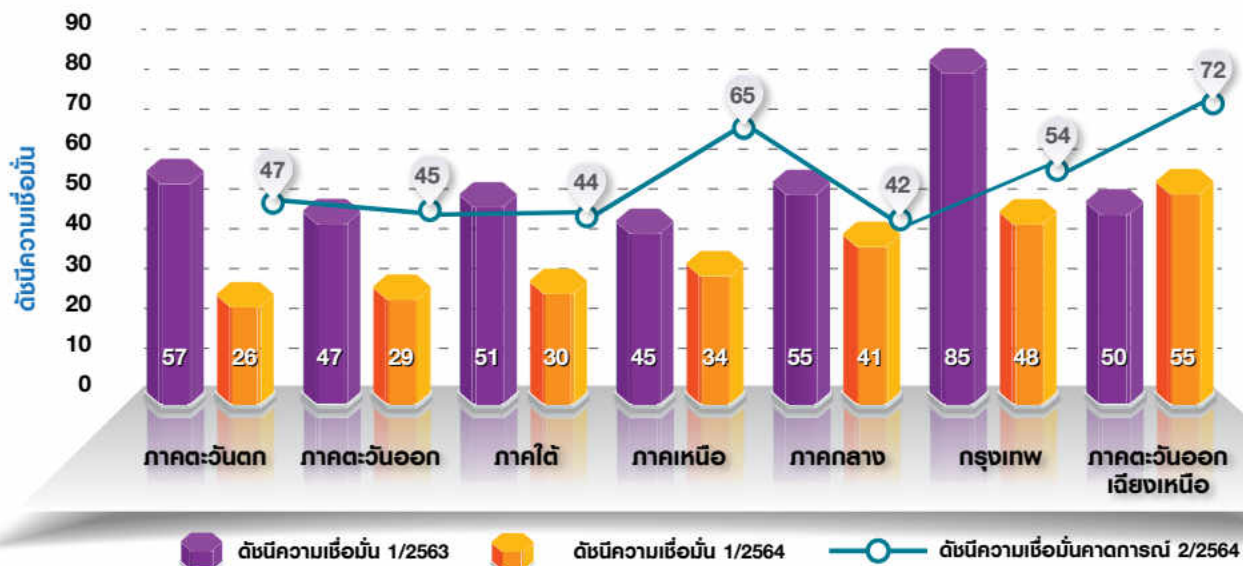
จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในไตรมาส 1/2564 จำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 1/2564 อยู่ที่ 36 สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมากที่สุด และต่ำกว่าไตรมาสที่ผ่านมาในระดับมาก (ไตรมาส 4/2563 ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 62) อีกทั้งยังต่ำกว่าช่วง ระยะเวลาเดียวกันของปี 2563 มากอีกด้วย (ดัชนีความเชื่อมั่นฯ ไตรมาสที่ 1/2563 อยู่ที่ 57) ทั้งนี้มีผลมาจากการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนธันวาคม 2563 เป็นต้นมา โดยผู้ติดเชื้อ 90% เป็นแรงงานเมียนมา และ 90% ของผู้ติดเชื้อพบว่าไม่มีอาการ ทำให้เกิดการแพร่ระบาดสู่ผู้อื่นได้ง่าย อีกทั้งแรงงานเมียนมาเหล่านี้มักพักอยู่รวมกันอย่างแออัด จึงเกิดการติดเชื้อจำนวนมาก จากเหตุนี้ส่งผลให้ภาครัฐออกมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเร่งด่วน มีการกำหนดพื้นที่ควบคุมตามความรุนแรงของสถานการณ์ โดยประกาศพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 5 จังหวัด พื้นที่ควบคุมสูงสุด 28 จังหวัด พื้นที่ควบคุม 11 จังหวัด และพื้นที่เฝ้าระวังสูง 38 จังหวัด จากมาตรการนี้ส่งผลให้สถานประกอบการทั่วประเทศเกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจขึ้นอีกครั้ง ผลกระทบอาจจะมากน้อยต่างกันขึ้นอยู่กับประเภทของ

พื้นที่ควบคุม ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อจำกัดมากมายจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ประชาชนเองก็เกิดการระมัดระวังในการเดินทางไปต่างจังหวัดมากขึ้น เพราะมียอดผู้ติดเชื้อสูงในหลายจังหวัดในภาคกลางและภาคตะวันออก ซึ่งอาจจะแพร่กระจายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วประเทศได้ อีกทั้งมาตรการการเฝ้าระวังผู้เดินทางมาจากจังหวัดพื้นที่เสี่ยง โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือ อสม. ในพื้นที่เป็นผู้เฝ้าระวัง หากมีคนที่เดินทางกลับจากพื้นที่สีแดงจะต้องกักตัวเองเป็นเวลา 14 วัน ก่อนจะพบปะคนอื่นได้ตามปกติ หากเป็นข้าราชการจะต้องขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนเดินทางไปยังพื้นที่สีแดง และเมื่อกลับมาแล้วต้องกักตัวอีก 14 วัน จึงจะไปทำงานได้ตามปกติ จากการลงพื้นที่พบว่าประชาชนเดินทางข้ามภูมิภาคจำนวนน้อยมาก (ปลายเดือนมกราคมจนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ช่วงระยะ 15.00-20.00 น. ณ สนามบินดอนเมือง มีผู้โดยสารรอเดินทางไม่เกิน 300 คน) จากเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ ส่งผลให้ประชาชนชะลอการเดินทาง ดังนั้นเมื่อไม่เกิดการเคลื่อนย้ายที่ของประชาชน การซื้อขาย-แลกเปลี่ยนสินค้าและบริการต่าง ๆ ก็เกิดการหยุดชะงัก ส่งผลให้ผลประโยชน์ประกอบการของสถานประกอบการทุกประเภทในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวลดลงอย่างมากในไตรมาสนี้

⁴ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จดหมายรวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 2/2564 ผู้ประกอบการได้คาดการณ์ดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 2/2564 อยู่ที่ 56 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการในไตรมาสหน้าจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้เล็กน้อย (ไตรมาสนี้ 36) เนื่องจากผู้ประกอบการมีความกังวลต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ยังมีรายงานยอดผู้ติดเชื้อมากกว่า 50 คน อยู่ทุกวัน ซึ่งกระทบต่อความต้องการเดินทางข้ามจังหวัดหรือข้ามภูมิภาคของประชาชน นอกจากนี้ผู้ประกอบการยังกังวลในเรื่องกำลังซื้อของผู้บริโภคที่ยังไม่ฟื้นกลับสู่ระดับปกติก่อนการระบาดของโรคโควิด-19 แถมยังถูกซ้ำเติมด้วยการระบาดระลอกใหม่อีกทั้งรายได้จากการส่งออกก็ยังอยู่ในช่วงหดตัว ส่วนโครงการ “เราเที่ยวด้วยกันระยะ 3” ก็ยังไม่ชัดเจนในวิธีการใช้สิทธิ์ และ “โครงการคนละครึ่ง” ก็หมดระยะเวลาการใช้สิทธิ์ในเดือนเมษายน ส่วน “โครงการเราชนะ” ก็ได้สิทธิ์เฉพาะประชาชนที่มีรายได้น้อย ดังนั้น ในไตรมาส 2/2564 ผู้ประกอบการจึงมองว่าไม่มีปัจจัยบวกในการกระตุ้นให้เกิดความต้องการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นในกลุ่มประชาชนรายได้ระดับปานกลางถึงรายได้สูง ไตรมาส 2/2564 สถานการณ์ท่องเที่ยวจึงน่าจะอยู่ในระดับที่ลดลงสูงมาก เมื่อเทียบกับระยะเวลาเดียวกันของปีที่ยังไม่มีวิกฤตโควิด-19

2.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค⁵

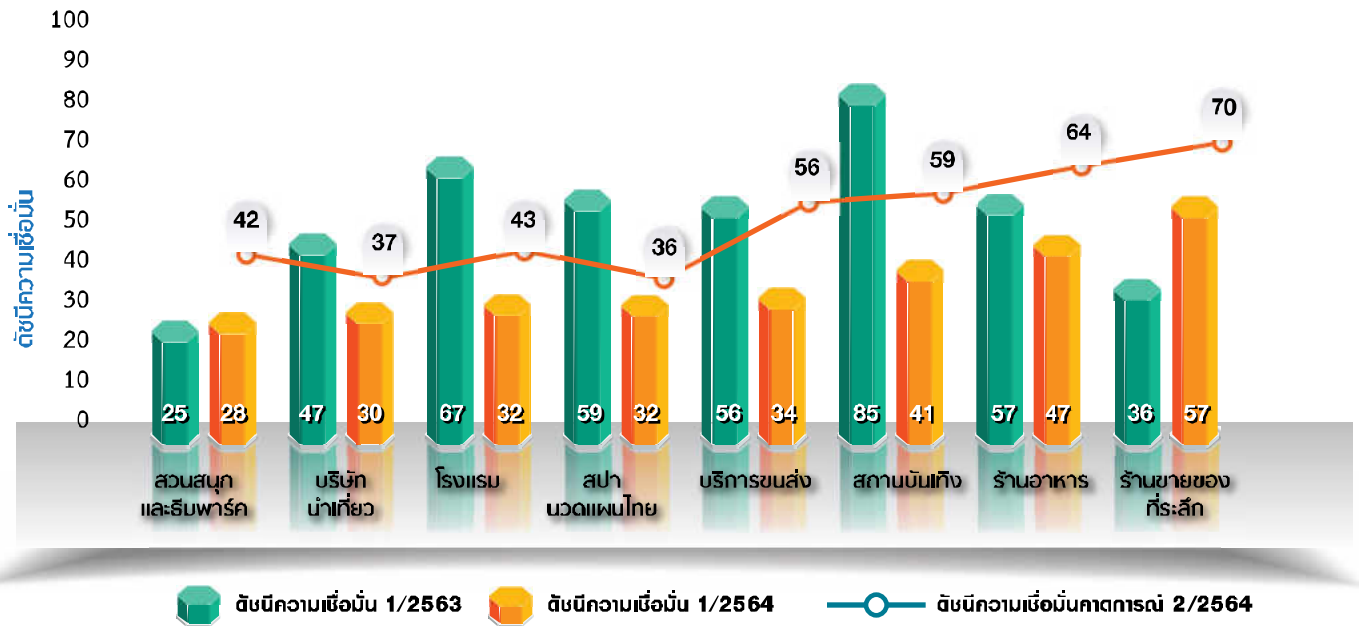
ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 1/2564 และคาดการณ์ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามภูมิภาค

สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 1/2564 จำแนกตามภูมิภาค พบว่าผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (55) ประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวดีกว่าภูมิภาคอื่น แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติในระดับสูงมาก เมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีที่ไม่มีการเกิดโควิด-19 ทั้งนี้เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภูมิภาคที่มีผู้ติดเชื้อโควิด-19 น้อยกว่าภูมิภาคอื่น ส่วนผู้ประกอบการในภาคตะวันตกประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ต่ำที่สุด (26) ทั้งนี้เนื่องจากทุกจังหวัดในภาคตะวันตกเคยเป็นพื้นที่ที่ควบคุมสูงสุด (สีแดง) จึงมีการงดทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจหลายอย่าง และประชาชนจากจังหวัดอื่นไม่ยอมเดินทางเข้าพื้นที่ เนื่องจากต้องกลับมาพักตัวอีก 14 วัน จึงจะพบปะผู้คนได้ รองลงมาคือ ภาคตะวันออก (29) ซึ่งเหตุผลที่สถานการณ์ท่องเที่ยวลดลงสูงเป็นเหตุผลเดียวกันกับภาคตะวันตก ยิ่งไปกว่านั้นภาคตะวันออกมี 4 จังหวัดที่เป็นพื้นที่สีแดงเข้มหรือพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สถานการณ์ท่องเที่ยวจึงลดลงมาในระดับที่สูงมากเช่นเดียวกัน

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 2/2564 จำแนกตามภูมิภาค พบว่าผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าสูงกว่าภูมิภาคอื่น (72) และคาดว่าผลประกอบการจะดีกว่าไตรมาส 1/2564 เนื่องจากเป็นภูมิภาคที่มีผู้ติดเชื้อโควิด-19 น้อยกว่าภูมิภาคอื่น และในไตรมาสหน้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเทศกาลสำคัญ ๆ หลายเทศกาล ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวได้ เช่น เทศกาลวันสงกรานต์ ซึ่งประชาชนชาวตะวันออกเฉียงเหนือมักจะกลับบ้าน เนื่องจากเป็นวันครอบครัวและเป็นประเพณีที่สนุกสนานของชาวอีสาน มีการจัดงานดอกคูณเสียงแคนและเทศกาลสงกรานต์ถนนข้าวเหนียว ที่จังหวัดขอนแก่น นอกจากนี้ต้นเดือนเมษายนมีงานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง จังหวัดบุรีรัมย์ และประเพณีสัปดาห์ที่สองของเดือนพฤษภาคมมีงานประเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธร ในเดือนมิถุนายนมีงานประเพณีบุญหลวงการละเล่นผีตาโขนที่อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย และเทศกาลดอกกระเจียวบาน จังหวัดชัยภูมิ ดังนั้น ผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวและผลประกอบการในไตรมาส 2/2564 สูงกว่าภูมิภาคอื่นมาก รองลงมาคือ ภาคเหนือ (65) ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีประเพณีสงกรานต์ที่สวยงามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นเดียวกัน ส่วนภูมิภาคที่คาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวต่ำที่สุด คือ ภาคกลาง (42) เนื่องจากยังมียอดผู้ติดเชื้อโควิด-19 มากกว่าภูมิภาคอื่น

⁵ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ – 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จัดหมาย รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

2.3 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ⁶

ภาพที่ 4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 1/2564 และภาคการณไตรมาส 2/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 1/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ พบว่าผู้ประกอบการร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป ประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น (57) แต่ก็ยังสูงกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และผลประกอบการลดลงมาเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา (ไตรมาส 4/2563 ค่าดัชนีฯ ร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไปอยู่ที่ (90) เนื่องจากไตรมาสที่ผ่านมาเป็นฤดูการท่องเที่ยวของภาคเหนือ อีกทั้งทางภาครัฐมีโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจออกมาหลายโครงการ ได้แก่ “โครงการเราเที่ยวด้วยกัน” “โครงการคนละครึ่ง” สามารถกระตุ้นยอดขายธุรกิจร้านอาหาร/เครื่องดื่ม และร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป ได้เป็นอย่างมาก แต่ในไตรมาสนี้ ผลจากมาตรการควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวเกิดการหยุดชะงัก ส่งผลต่อผลประกอบการในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในระดับสูงมาก รองลงมา คือ ธุรกิจร้านอาหาร (47) ส่วนธุรกิจสวนสนุกและรีสอร์ต ประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยวต่ำที่สุด (28) และต่ำกว่าปกติในระดับที่สูงมาก เนื่องจากมาตรการเว้นระยะห่างและการจำกัดจำนวนคนยังคงมีอยู่ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อธุรกิจสวนสนุกและรีสอร์ต

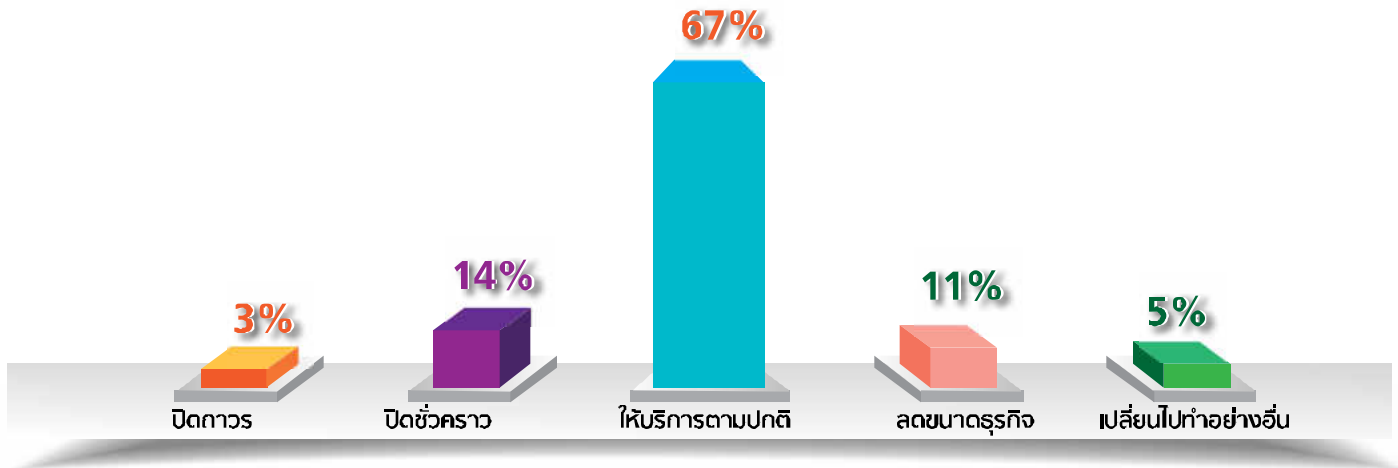
การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ ผู้ประกอบการร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป คาดว่าผลประกอบการในไตรมาส 2/2564 จะดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น (70) และดีกว่าไตรมาส 1/2564 แต่อย่างไรก็ตามผลประกอบการ ยังถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าภาวะปกติ รองลงมา คือ ธุรกิจร้านอาหาร (64) ส่วนธุรกิจที่คาดว่าจะผลประกอบการจะต่ำที่สุด คือ ธุรกิจสปาและนวดแผนไทย (36) รองลงมา คือ ธุรกิจนำเที่ยว (37)

⁶ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 130 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จดหมาย รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

3

การประเมินผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 1/2564

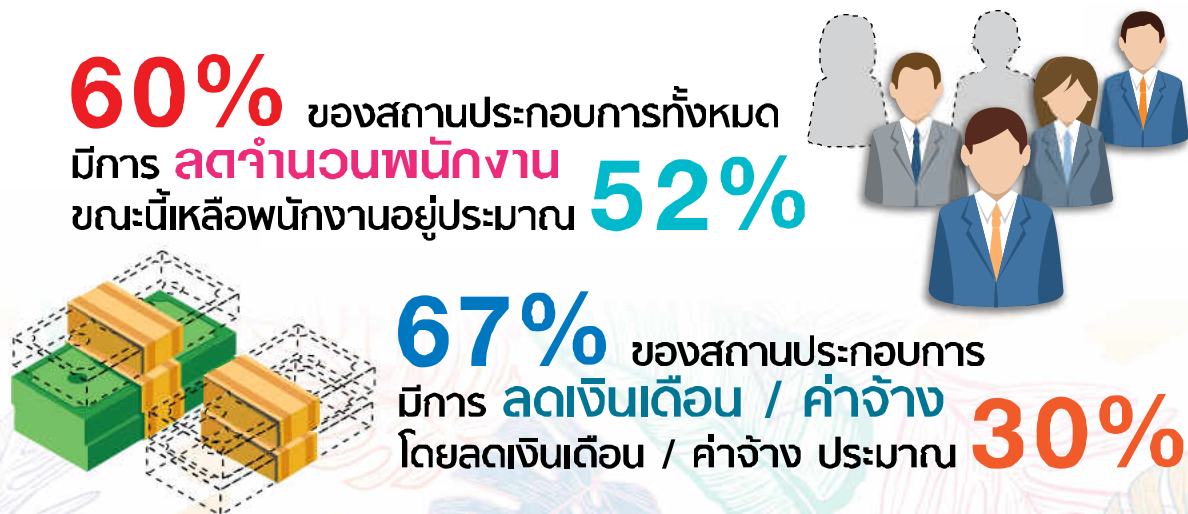
3.1 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 1/2564⁷

ภาพที่ 5 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 1/2564

จากการสำรวจในไตรมาส 1/2564 พบว่า ในภาพรวมธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีการเปิดบริการตามปกติมีประมาณร้อยละ 67 ลดลงจากไตรมาส 4/2563 ร้อยละ 18 (ไตรมาส 4 เปิดบริการตามปกติร้อยละ 85)⁸ มีสถานประกอบการที่ปิดกิจการชั่วคราวประมาณร้อยละ 14 เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4/2563 ร้อยละ 4 (ไตรมาส 4 ปิดกิจการชั่วคราวร้อยละ 10) และมีการปิดกิจการถาวรประมาณร้อยละ 3 เท่าเดิม นอกจากนี้พบว่า มีสถานประกอบการที่เปลี่ยนไปทำธุรกิจประเภทอื่นประมาณร้อยละ 5

3.2 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 1/2564⁹

ภาพที่ 6 ภาวะการจ้างงานของสถานประกอบการในไตรมาส 1/2564

⁷ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งหมดจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail, จดหมาย, รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

⁸ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาส 4 2563 สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

⁹ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งหมดจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail, จดหมาย, รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

ในภาพรวม ร้อยละ 60 ของสถานประกอบการที่เปิดบริการในไตรมาสนี้มีการลดจำนวนพนักงาน โดยเหลือพนักงานอยู่ประมาณร้อยละ 52 นอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 67 ของสถานประกอบการมีการลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง โดยลดลงประมาณ ร้อยละ 30

จากการวิเคราะห์ภาวะการจ้างงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งระบบ อนุมาณว่าเป็นแรงงานภาคบริการที่ระบบซึ่งมีแรงงาน ประมาณ 4.3 ล้านคน¹⁰ เมื่อสถานประกอบการมีการปิดกิจการร้อยละ 17 (ปิดถาวรร้อยละ 3 + ปิดชั่วคราวร้อยละ 14) อนุมาณได้ว่ามีแรงงานภาคบริการ ทั้งระบบที่ถูกออกจากงานร้อยละ 17 เช่นเดียวกัน คิดเป็นจำนวนแรงงานที่ถูกออกจากงานประมาณ 680,000 คน และมีแรงงานที่ถูกให้ออก เนื่องจากลดพนักงานของสถานประกอบการที่เปิดบริการปกติ ซึ่งพบว่า ร้อยละ 60 ของสถานประกอบการที่เปิดบริการในไตรมาสนี้ลดพนักงาน ลงร้อยละ 48 คิดเป็นจำนวนแรงงานที่ถูกให้ออกงานอีกประมาณ 771,840 คน รวมมีแรงงานในภาคบริการทั้งระบบอาจงาน 1,451,840 คน (ภายใต้สมมติฐานว่าคนที่ออกจากงานเดิมยังไม่ได้งานใหม่) เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4/2563 411,840 คน

3.3 รายได้จากการประกอบกิจการในไตรมาส 1/2564

ประเภท	รายได้					
	1%-10%	11%-20%	21%-30%	31%-50%	51%-60%	>60%
บริการขนส่ง	53%	6%	14%	14%	0%	12%
โรงแรม	33%	27%	23%	8%	1%	8%
ร้านอาหาร	14%	3%	10%	36%	20%	17%
ร้านขายของที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป	9%	18%	34%	23%	9%	7%
บริษัทนำเที่ยว	74%	15%	8%	1%	0%	2%
ธุรกิจสปา	25%	10%	33%	15%	10%	8%
สถานบันเทิง	48%	22%	11%	7%	4%	7%
แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น	68%	11%	11%	5%	0%	5%
รวม	40%	16%	18%	13%	5%	8%

ภาพที่ 7 รายได้จากการประกอบกิจการในไตรมาส 1/2564

จากการสำรวจในไตรมาส 1/2564 พบว่า ร้อยละ 40 ของสถานประกอบการมีรายได้ร้อยละ 1-10 เมื่อเทียบกับตอนไม่เกิดวิกฤตโควิด-19 (พ.ศ. 2562) ร้อยละ 16 ของสถานประกอบการมีรายได้ร้อยละ 11-20 และร้อยละ 18 ของสถานประกอบการมีรายได้ร้อยละ 21-30 จะเห็นได้ว่ามีสถานประกอบการที่การมีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30 ประมาณร้อยละ 74 และมีสถานประกอบการร้อยละ 8 เท่านั้นที่มีรายได้มากกว่าร้อยละ 60

ธุรกิจโรงแรมที่พักส่วนใหญ่ (ร้อยละ 33) มีรายได้ประมาณร้อยละ 1-10 จะเห็นได้ว่ามีธุรกิจโรงแรมที่พักร้อยละ 83 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30

ธุรกิจบริการขนส่งส่วนใหญ่ (ร้อยละ 53) มีรายได้ประมาณร้อยละ 1-10 จะเห็นได้ว่ามีธุรกิจบริการขนส่งร้อยละ 73 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30

บริษัทนำเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74) มีรายได้ประมาณร้อยละ 1-10 จะเห็นได้ว่ามีบริษัทนำเที่ยรร้อยละ 97 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30 แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68) มีรายได้ประมาณร้อยละ 1-10 จะเห็นได้ว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นร้อยละ 90 มีรายได้ไม่เกินร้อยละ 30

ภาพที่ 8 อัตราการเข้าพักในธุรกิจที่พักแรม (OCC)

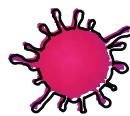
จากการเปรียบเทียบอัตราการเข้าพักของธุรกิจที่พักแรมระหว่างก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 กับช่วงที่เกิดการระบาดระลอกใหม่ พบว่าอัตราการเข้าพัก (Occupancy rate: OCC) ก่อนมีการระบาดของโรคโควิด-19 โดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 70 แต่เมื่อเกิดวิกฤตโควิด-19 ระลอกใหม่ พบว่าอัตราการเข้าพักในไตรมาส 1/2564 ลดลงเหลือร้อยละ 20

4

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล¹¹

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อความสมดุลของกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับมาตรการการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อนโยบายการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ของรัฐบาล

ภาพที่ 9 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของรัฐบาลมีความสมดุลกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับน้อยถึงน้อยมาก ร้อยละ 44 สมดุลในระดับปานกลาง ร้อยละ 30 และสมดุลในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด ร้อยละ 26 และส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่านโยบายในการการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 รัฐบาลใหม่ครั้งนี้อยู่ในระดับแย่มากถึงแย่มาก ร้อยละ 45 ระดับปานกลาง ร้อยละ 39 และดีถึงดีมาก ร้อยละ 16

¹¹ ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จัดทำโดย จอมจักรการพิมพ์ เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

ระดมงบประมาณและบุคลากร เพื่อควบคุมจังหวัดท่องเที่ยวหลัก เช่น
ภูเก็ต หัวหิน พัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ ให้มีผู้ติดเชื้อเป็น 0 ให้ได้
เพื่อเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

50%

เปิดรับนักท่องเที่ยวที่มีวัคซีนพาสปอร์ต โดยไม่ต้อง Quarantine
โดยอนุญาตให้เที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก เช่น ภูเก็ต หัวหิน พัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ เท่านั้น
เนื่องจากสามารถควบคุมขอบเขตบริเวณของการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้ทั่วถึง

45%

นักท่องเที่ยวที่มีวัคซีนพาสปอร์ต
เที่ยวได้ ทุกจังหวัด
โดยไม่ต้อง Quarantine

21%

นักท่องเที่ยวที่ยังไม่ฉีดวัคซีน
แต่ Quarantine 14 วันแล้ว
จะไปเที่ยวจังหวัดไหนก็ได้

22%

ภาพที่ 10 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับนโยบายในการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ผู้ประกอบการร้อยละ 50 เห็นด้วยว่าควรระดมงบประมาณและบุคลากร เพื่อควบคุมจังหวัดท่องเที่ยวหลักให้มีผู้ติดเชื้อเป็น 0 ให้ได้
เช่น ภูเก็ต หัวหิน พัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ เพื่อเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวของประเทศ ผู้ประกอบการร้อยละ 45 เห็นด้วยว่าควรเปิดรับ
นักท่องเที่ยวที่มีวัคซีนพาสปอร์ตโดยไม่ต้อง Quarantine โดยอนุญาตให้เที่ยวในจังหวัดท่องเที่ยวหลักเท่านั้น

12%

ขยาย

ระยะเวลา
ประกาศใช้ พรก.ฉุกเฉิน

45%

ประกาศพื้นที่
สีแดง

ชมพู่ เหลือง เชียง
มีการห้ามการเดินทาง
เข้าออกพื้นที่สีแดง
มีการกักตัวเองของประชาชน
ที่เดินทางกลับมาจากพื้นที่สีแดง

46%

สั่ง
ปิดกิจการ

กิจกรรมบางกิจกรรม
ในพื้นที่ที่พบผู้ติดเชื้อ

48%

ควบคุม

มาตรการด้าน SHA ของ
การบริการต่าง ๆ ให้เข้มงวดขึ้น
โดยเฉพาะการ วัตถุประสงค์
ถ้าพบว่าลูกค้าตัวร้อน
ห้ามลูกค้าคนนั้นเข้าร้าน
/การบริการนั้น ๆ เป็นต้น

51%

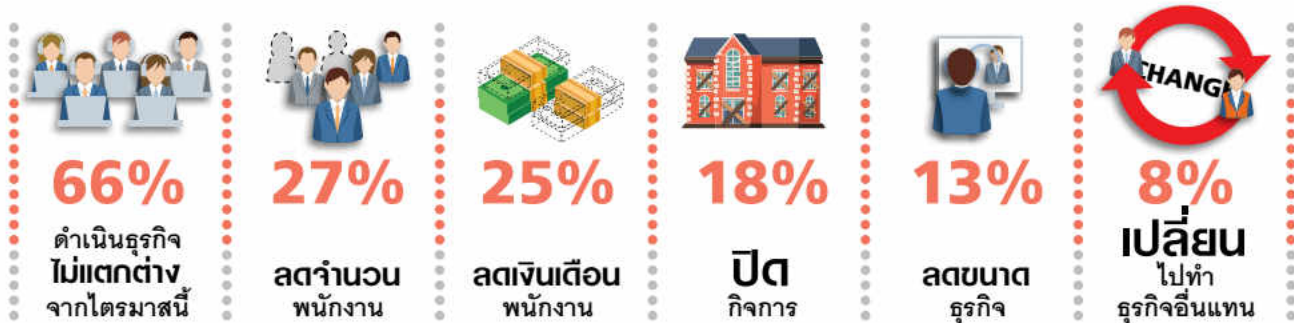
ให้มีการดำเนิน
กิจกรรมทางเศรษฐกิจ
ได้ปกติ แต่มีการ
ควบคุมบางจังหวัด
ที่เมื่อมีจำนวนผู้ติดเชื้อ
มากกว่า 5 คน
(พิจารณาเป็นพื้นที่ ๆ ไป)

87%

อนุญาตให้ประชาชน
เดินทางไปยังที่ต่าง ๆ
ได้อิสระ
โดยประกาศจำนวนผู้ติดเชื้อ
ในแต่ละจังหวัดให้ทราบเป็นรายวัน
และ time line ของผู้ติดเชื้อ
ในแต่ละจังหวัด

ภาพที่ 11 ข้อเสนอของผู้ประกอบการต่อการควบคุมการแพร่เชื้อโรคโควิด - 19 ให้มีความสมดุลกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ข้อเสนอของผู้ประกอบการต่อภาครัฐในการควบคุมการแพร่เชื้อโรคโควิด-19 ให้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ถ้าหากยังมีผู้ติดเชื้อภายในประเทศอยู่เรื่อย ๆ ดังไตรมาสนี้ พบว่า ผู้ประกอบการร้อยละ 87 เสนอแนะให้ประชาชนเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ได้อิสระ โดยประกาศจำนวนผู้ติดเชื้อในแต่ละจังหวัดให้ประชาชนทราบเป็นรายวัน และ time line การเดินทางของผู้ติดเชื้อในแต่ละจังหวัดด้วย ผู้ประกอบการร้อยละ 51 เสนอแนะให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ปกติ แต่มีการควบคุมบางจังหวัดที่มีผู้มีจำนวนผู้ติดเชื้อมากกว่า 5 คน (พิจารณาเป็นพื้นที่ ๆ ไป)

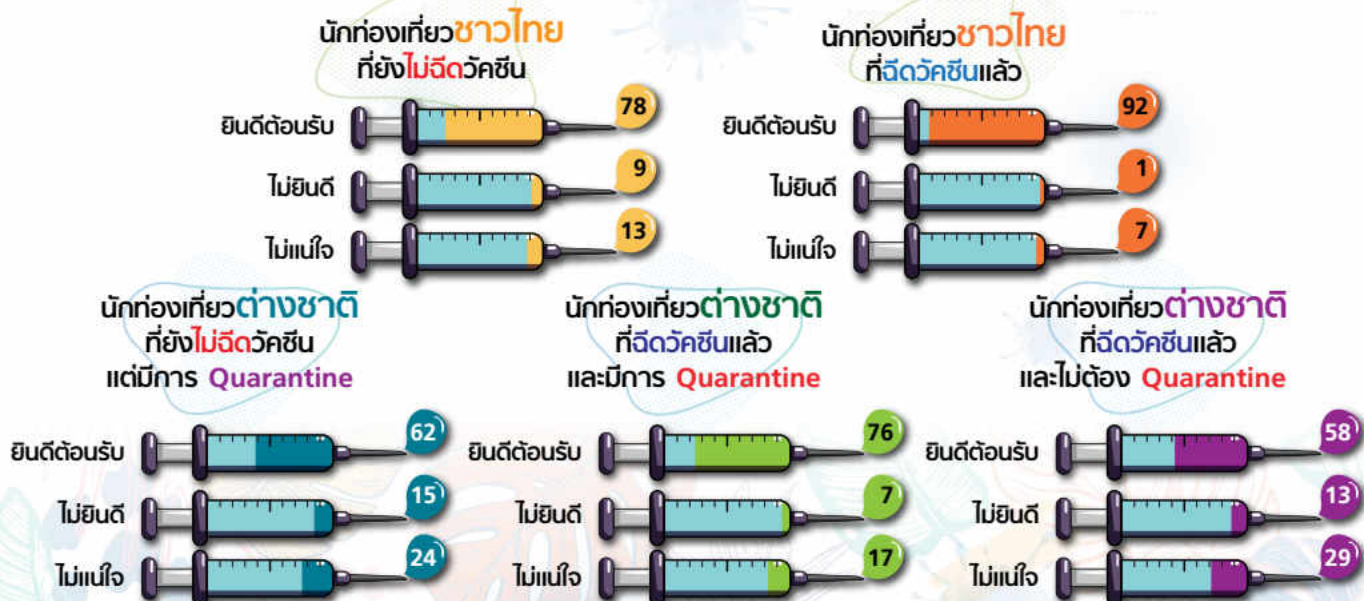

ภาพที่ 12 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการถ้าหากภาครัฐควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้เป็น 0 ต่อเนื่องกันเป็นเวลา 1 เดือน ไม่ได้ ในอีก 3 เดือนข้างหน้า

เนื่องจากถ้าหากพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 เพียงแค่คนเดียวในพื้นที่ มีผลต่อการตัดสินใจไม่เดินทางของประชาชน ดังนั้น ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นว่าถ้าหากภาครัฐควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้เป็น 0 ต่อเนื่องกันเป็นเวลา 1 เดือนไม่ได้ ในอีก 3 เดือนข้างหน้า ผู้ประกอบการร้อยละ 27 จะมีการลดจำนวนพนักงานลงอีก และร้อยละ 25 จะมีการลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ในขณะที่ผู้ประกอบการร้อยละ 66 ไม่ได้รู้สึกว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

5

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวในปี 2564¹²

หมายเหตุ: ณ เวลาที่สำรวจยังไม่มีการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ หากมีการฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สัดส่วนของความยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอาจเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 13 ความเต็มใจต้อนรับนักท่องเที่ยวของผู้ประกอบการ

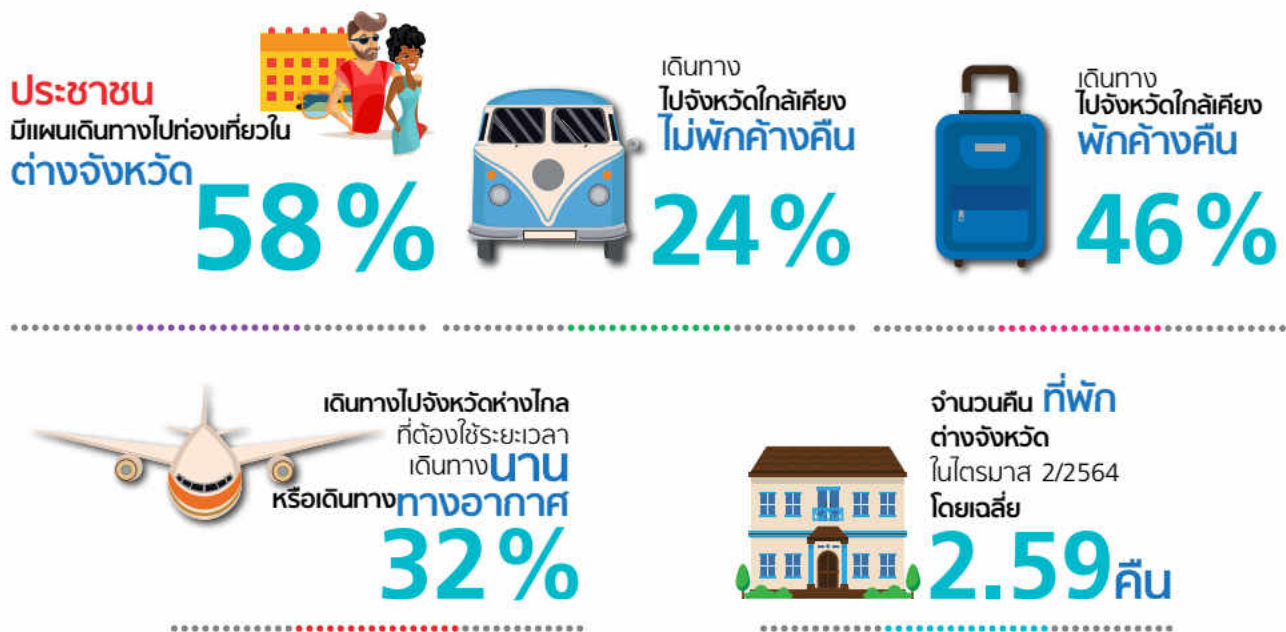
ผู้ประกอบการร้อยละ 78 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ยังไม่ฉีดวัคซีน ร้อยละ 92 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ฉีดวัคซีนแล้ว ร้อยละ 62 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่ฉีดวัคซีน แต่มีการ Quarantine ร้อยละ 76 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนแล้วและมีการ Quarantine ร้อยละ 58 ยินดีต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ฉีดวัคซีนแล้วโดยไม่ต้อง Quarantine

6

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทย ด้านการท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2564

6.1 แผนการเดินทางของประชาชนในไตรมาส 2/2564

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน จำนวน 2,030 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ – 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า

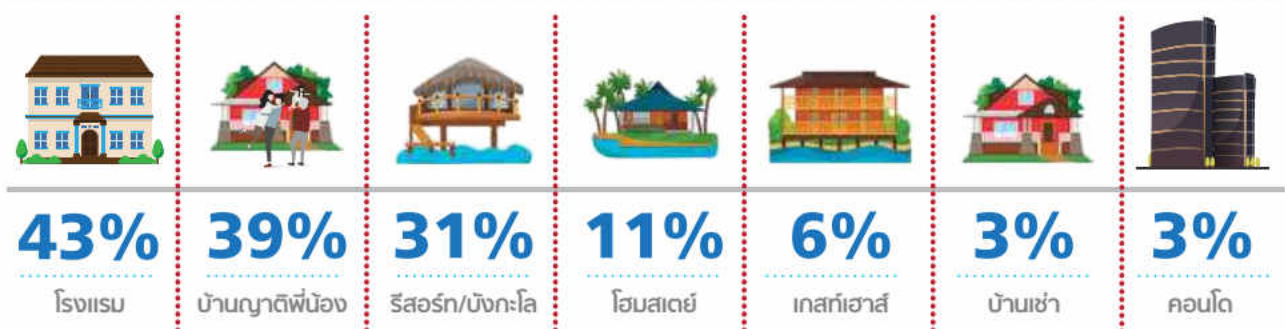
ภาพที่ 14 การวางแผนการท่องเที่ยวของประชาชน ในไตรมาส 2/2564

จากการสำรวจพบว่าประชาชนร้อยละ 58 มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดในไตรมาส 2/2564 ร้อยละ 24 มีแผนเดินทางไปจังหวัดใกล้เคียงและไม่พักค้างคืน ร้อยละ 46 มีแผนเดินทางไปจังหวัดใกล้เคียงและพักค้างคืน และประชาชนมีแผนเดินทางไปจังหวัดห่างไกลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน หรือต้องเดินทางทางอากาศ ร้อยละ 32 นอกจากนี้พบว่าประชาชนวางแผนจะพักค้างคืนต่างจังหวัดโดยเฉลี่ย 2.59 คืน

ภาพที่ 15 เหตุผลในการเดินทางไปต่างจังหวัดของประชาชนในไตรมาส 2/2564

เหตุผลในการเดินทางของประชาชนไปต่างจังหวัดในไตรมาส 2/2564 มากที่สุด คือ เดินทางเพื่อการท่องเที่ยว (ร้อยละ 63) รองลงมา คือ เดินทางกลับบ้านหรือไปเยี่ยมญาติ (ร้อยละ 40)

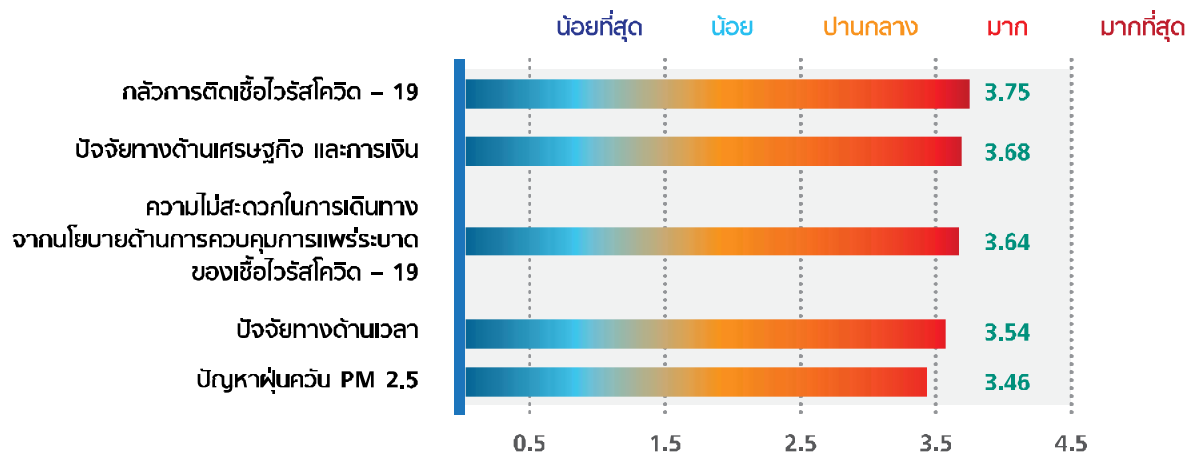
ภาพที่ 16 ที่พักต่างจังหวัดที่ประชาชนวางแผนจะพักในไตรมาส 2/2564

ที่พักต่างจังหวัดที่ประชาชนวางแผนพักแรมในไตรมาส 2/2564 มากที่สุด คือ โรงแรม (ร้อยละ 43) รองลงมา คือ บ้านญาติ พี่น้อง (ร้อยละ 39) และอันดับ 3 คือ รีสอร์ทหรือบังกะโล (ร้อยละ 31)

ภาพที่ 17 เปรียบเทียบจำนวนครั้งของการท่องเที่ยวต่อปี และค่าใช้จ่ายต่อคนต่อครั้งต่อปี ก่อนมีวิกฤตโควิด-19 และช่วงมีวิกฤตโควิด-19

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนครั้งของการท่องเที่ยวต่อปี พบว่า ก่อนเกิดวิกฤตโควิด-19 ประชาชนมีการเดินทางท่องเที่ยวต่างจังหวัดโดยเฉลี่ย 3.25 ครั้งต่อคนต่อปี โดยมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 4,950 บาทต่อคนต่อทริป และคาดว่าในปี 2564 นี้ ประชาชนมีการเดินทางท่องเที่ยวโดยเฉลี่ย 2.0 ครั้งต่อคนต่อปี และมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 2,844 บาทต่อคนต่อทริป

6.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางของประชาชนในไตรมาส 2/2564¹³

ภาพที่ 18 ความกังวลของนักท่องเที่ยว ในไตรมาส 2/2564

จากการสำรวจระดับความกังวลของประชาชนต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว พบว่า ประชาชนกลัวการติดเชื้อโควิด-19 มากที่สุด (ระดับความกังวล 3.75 จากคะแนนเต็ม 5 จัดอยู่ในระดับความกังวลมาก) รองลงมา คือประชาชนกังวลด้านการเงินและเศรษฐกิจของครอบครัว (ระดับความกังวล 3.68 จากคะแนนเต็ม 5 จัดอยู่ในระดับความกังวลมาก) และอันดับ 3 ประชาชนกังวลด้านความไม่สะดวกในการเดินทางจากนโยบายการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (ระดับความกังวล 3.64 จากคะแนนเต็ม 5 จัดอยู่ในระดับความกังวลมาก)

การตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชน หากพบผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 อย่างน้อย 1 คน ในพื้นที่ที่วางแผนเดินทางไปท่องเที่ยว

การปรับตัวในการท่องเที่ยวของประชาชน ถ้าหากยังมีผู้ติดเชื้อภายในประเทศอยู่เรื่อย ๆ

14%

68%

18%

ไม่ท่องเที่ยวจนกว่าจะมีรายงานพบผู้ติดเชื้อเป็น 0 ในประเทศไทย

47%

ไปท่องเที่ยวจังหวัดที่ไม่มีรายงานการพบผู้ติดเชื้อ

44%

ไปท่องเที่ยวโดยไม่สนใจจำนวนผู้ติดเชื้อ แต่ป้องกันตัวเองมากขึ้น

9%

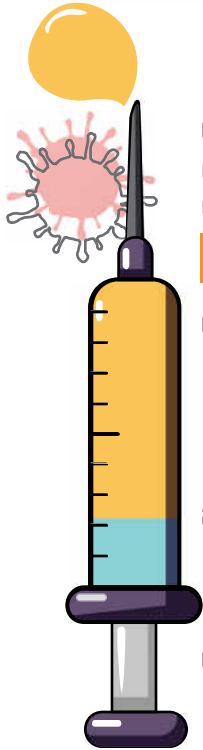
ภาพที่ 19 การปรับตัวในการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19

เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 ที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เดินทางเข้าไปพื้นที่นั้น ๆ จากการสำรวจพบว่า ประชาชน ร้อยละ 68 เลือกที่จะไม่เดินทางเข้าไปพื้นที่ถ้าพบว่าพื้นที่นั้นผู้ติดเชื้อแค่เพียง 1 คน และประชาชนร้อยละ 47 จะไม่เดินทางท่องเที่ยวจนกว่าจะพบว่ามีผู้ติดเชื้อภายในประเทศ และร้อยละ 44 จะเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดที่ไม่มีรายงานผู้ติดเชื้อโควิด-19

13 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางเว็บไซต์ Final จะเผยแพร่ผลการสำรวจที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

7

ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19¹⁴

ประชาชนศึกษาเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19
(การหาความรู้เกี่ยวกับผลข้างเคียงและเปอร์เซ็นต์การป้องกันของแต่ละยี่ห้อ
ประเภทของเชื้อไวรัสที่นำมาผลิตและราคาแต่ละยี่ห้อ)

ค่าเฉลี่ย
2.18

แปลผล : ความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับน้อย

ประชาชนเต็มใจที่จะฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

ยังไม่พร้อมจะฉีดในปีนี **31%**
วัคซีนที่ฉีดฟรีจากยี่ห้อที่รัฐบาลเลือกให้ **47%**
วัคซีนที่จ่ายเงินเองจากยี่ห้อเลือกเอง **22%**

ช่วงราคาของวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

1,000-2,000 บาท **50%**
เท่าไรก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจหลังจากได้ศึกษาหาข้อมูลมาแล้ว **29%**

ความถี่ในการเดินทางของประชาชนหากได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว

ความถี่เหมือนเดิม **57%** ความถี่เพิ่มขึ้น **20%**

ภาพที่ 20 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19

จากการสำรวจพบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.18 จากคะแนนเต็ม 5) และพบว่า ประชาชนร้อยละ 31 ยังไม่พร้อมจะฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ในปีนี้ ร้อยละ 47 ต้องการวัคซีนที่ฉีดฟรีจากยี่ห้อที่รัฐบาลเลือกให้ แต่ก็มีประชาชนบางส่วน (ร้อยละ 22) ที่เต็มใจจ่ายเงินเพื่อซื้อวัคซีนจากยี่ห้อที่ตัวเองเลือก นอกจากนี้ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50) ยอมรับราคาของวัคซีนได้ที่ช่วงราคาประมาณ 1,000-2,000 บาท และมีประชาชนร้อยละ 29 ที่ไม่จำกัดราคาช่วงของวัคซีน (เท่าไรก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจหลังจากได้ศึกษาหาข้อมูลแล้ว) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 57) คาดว่าหากได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แล้วความถี่ในการเดินทางยังคงเหมือนเดิม

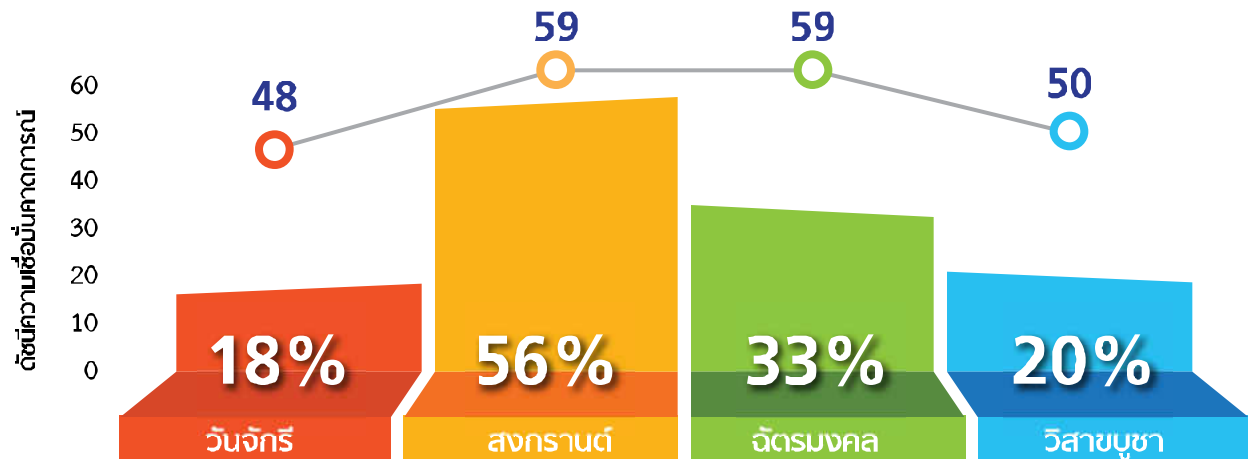
14 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail จดหมาย รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

8

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยว ช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 2/2564

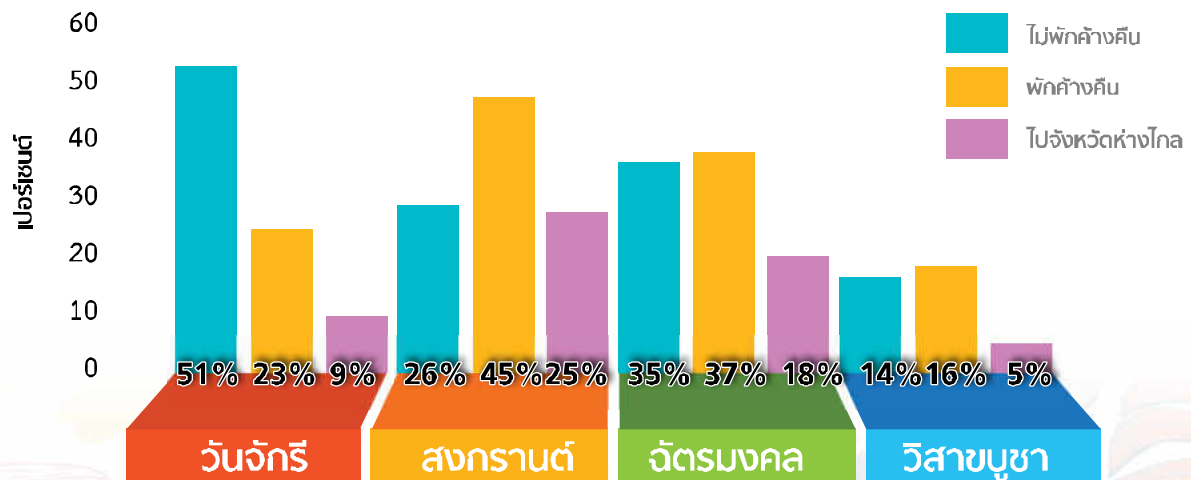
ไตรมาส 2/2564 มีวันหยุดหรือเทศกาล ได้แก่ วันจักรี (อ. 6 เม.ย.) วันหยุดยาวเทศกาลสงกรานต์ 6 วัน (ส.10 - พ. 15 เม.ย.) วันหยุดยาววันฉัตรมงคล 4 วัน (ส.1 - อ.4 พ.ค.) และวันวิสาขบูชา (พ.26 พ.ค.)

ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน จำนวน 2,030 ราย และผู้ประกอบการจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ – 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางแบบสอบถาม online รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 2/2564 ได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

ภาพที่ 21 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศไทย
และสัดส่วนของประชาชนที่มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดช่วงวันหยุด/เทศกาลในไตรมาส 2/2564

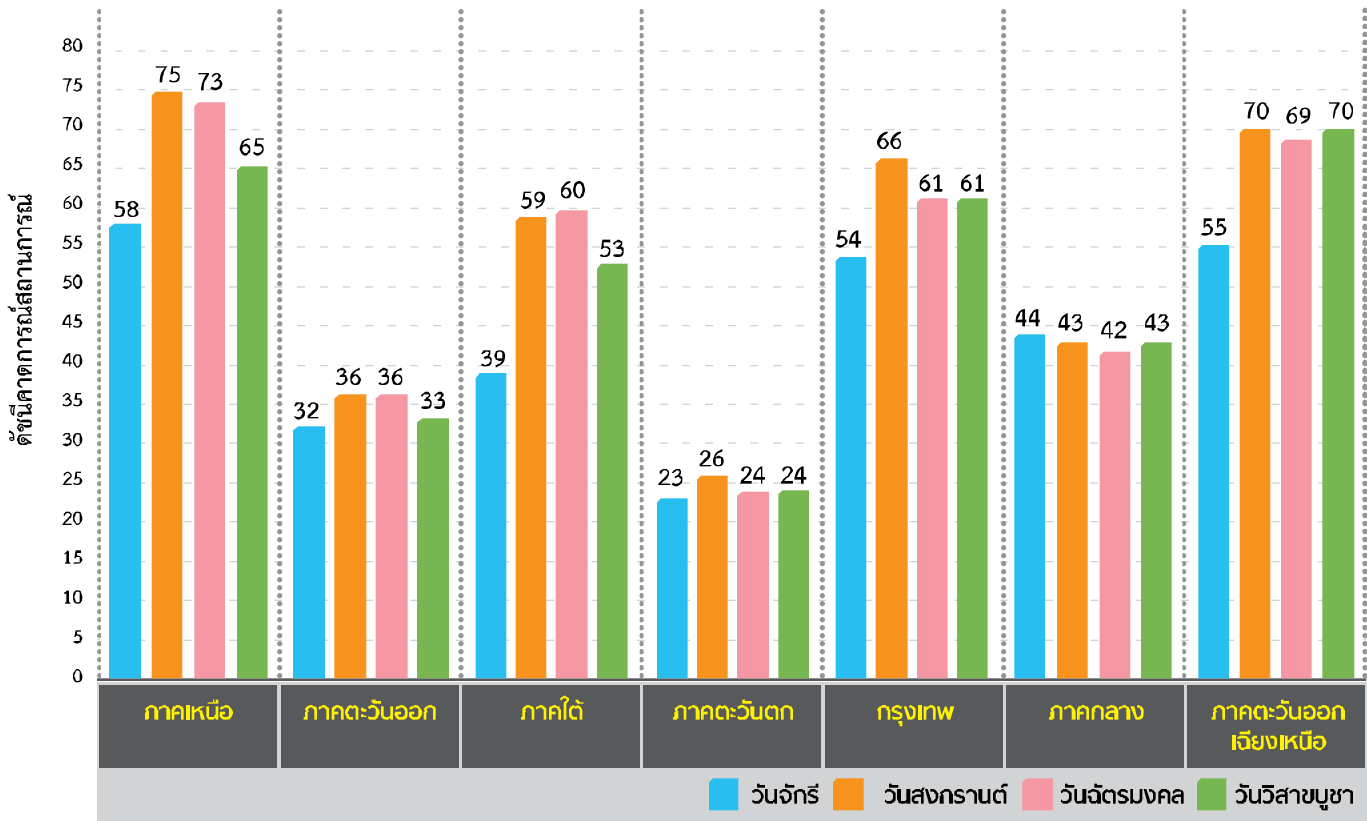
จากการสำรวจพบว่าในไตรมาส 2/2564 ผู้ประกอบการคาดว่าจะประกอบการในเทศกาลสงกรานต์และวันหยุดยาววันฉัตรมงคล 4 วัน ดีที่สุด (59) รองลงมาคือ วันวิสาขบูชา (50) และวันจักรี (48) ตามลำดับ โดยประชาชนมีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์มากที่สุด (ร้อยละ 56) รองลงมา คือ วันหยุดยาววันฉัตรมงคล 4 วัน (ร้อยละ 33)

ภาพที่ 22 สัดส่วนของประชาชนที่มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดช่วงวันหยุด/เทศกาลในไตรมาส 2/2564 ประเภทต่างๆ

จากภาพที่ 22 จะเห็นได้ว่าประชาชนมีการพักค้างคืนต่างจังหวัดในช่วงเทศกาลสงกรานต์มากที่สุด (ร้อยละ 45) รองลงมา คือ วันหยุดยาววันฉัตรมงคล 4 วัน (ร้อยละ 37) และมีการเดินทางข้ามภาคหรือเดินทางไปจังหวัดห่างไกลมากที่สุดในวันสงกรานต์เช่นเดียวกัน (ร้อยละ 25) รองลงมา คือ วันหยุดยาววันฉัตรมงคล 4 วัน (ร้อยละ 18) เช่นเดียวกัน

8.1 การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามภูมิภาค¹⁵

ภาพที่ 23 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามภูมิภาค

จากภาพที่ 23 จะเห็นว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ในไตรมาส 2 ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะดีกว่าภูมิภาคอื่น แต่ก็จะอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากเมื่อเทียบกับในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ไม่มีการระบาดของโรคโควิด-19 (ค่าดัชนีต่ำกว่า 80 ทุกเทศกาล) อาจเป็นเพราะในไตรมาส 2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีงานประเพณีที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวหลายงาน เช่น งานดอกคูณเสียงแคน จังหวัดขอนแก่น เทศกาลสงกรานต์ถนนข้าวเหนียว จังหวัดขอนแก่น ระเพณีบุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธร งานประเพณีบุญหลวงมีการละเล่นพื้นบ้าน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เทศกาลดอกกระเจียวบาน เดือนมิถุนายน จังหวัดชัยภูมิ งานประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้ง ดันเดือนเมษายน จังหวัดบุรีรัมย์ สำหรับภาคเหนือก็มีวัฒนธรรมที่ส่วยงามเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เช่นเดียวกัน ส่วนภาคตะวันตกสถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาลแยกว่าทุกภูมิภาค เนื่องจากหลายจังหวัดในภาคตะวันตกอยู่ติดกับจังหวัดที่มีการติดเชื้อโควิด-19 สูง และทุกจังหวัดติดแนวพรมแดนกับประเทศพม่า ผู้ประกอบจึงมีความเห็นว่่านักท่องเที่ยวชาวไทยอาจมีความกังวลเรื่องเชื้อโควิด-19 ที่สามารถแพร่เชื้อเข้ามาภายในจังหวัดได้ รองลงมาคือ ภาคตะวันออก ซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก และมีแรงงานต่างด้าวจำนวนมาก จึงมีความเสี่ยงที่จะพบพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 สูง ประกอบกับภาคตะวันออกยังคงเป็นพื้นที่เฝ้าระวัง ผู้ประกอบการจึงคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้จะยังคงอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด

วันจันทร์ สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคเหนือดีที่สุด (58) รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (55) ส่วนภาคตะวันตก (23) เป็นภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวแย่ที่สุด

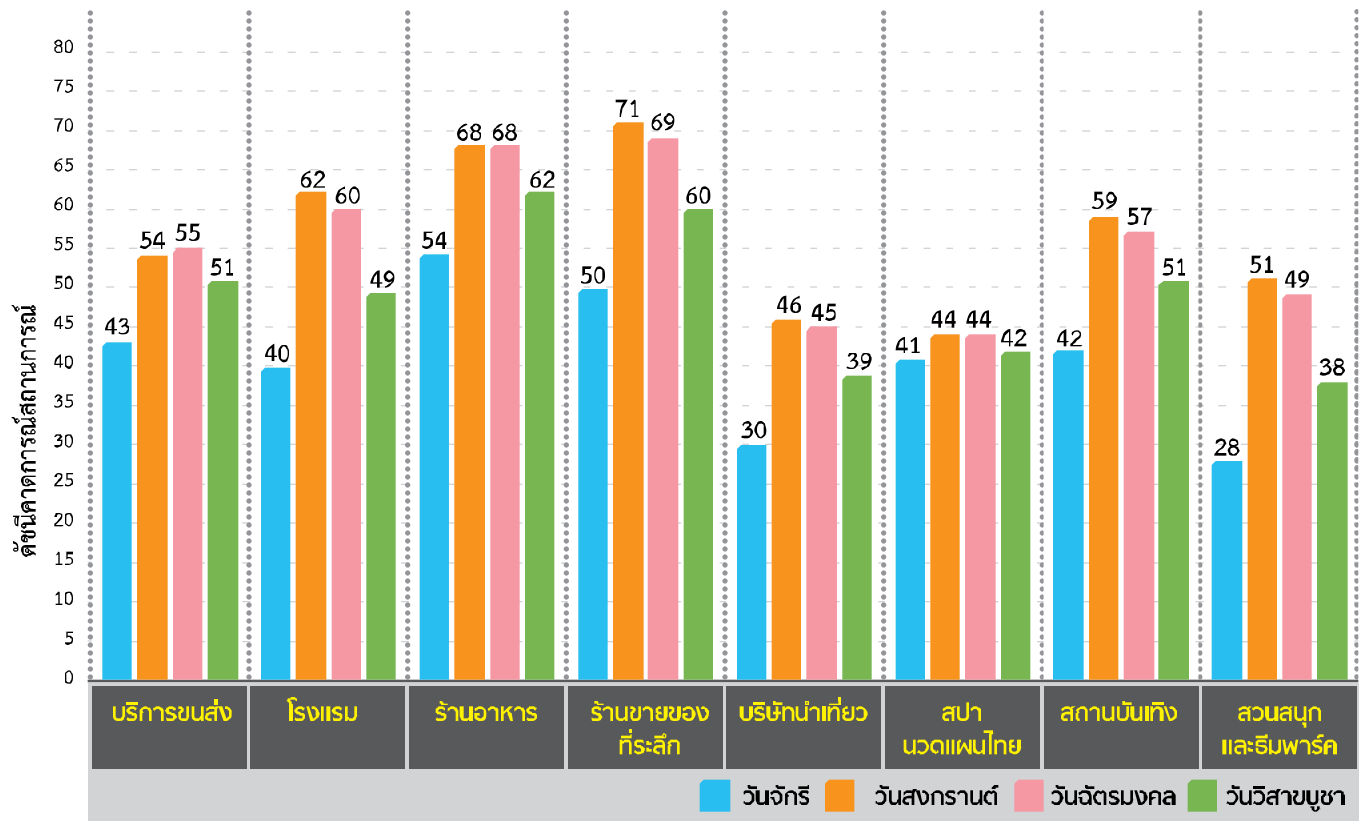
เทศกาลสงกรานต์ สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคเหนือดีที่สุด (75) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (70) ส่วนภาคตะวันตก (26) เป็นภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวในวันสงกรานต์แย่ที่สุด

วันหยุดยาววันฉัตรมงคล สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคเหนือดีที่สุด (73) รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (69) ส่วนภาคตะวันตก (24) เป็นภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวในวันสงกรานต์แย่ที่สุด

วันวิสาขบูชา สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดีที่สุด (70) รองลงมาคือภาคเหนือ (65) ส่วนภาคตะวันตก (24) เป็นภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวในวันสงกรานต์แย่ที่สุด

15 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบการท่องเที่ยวจำนวน 730 ราย ระหว่างวันที่ 24 กุมภาพันธ์ - 10 มีนาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail, จดหมาย รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

8.2 การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ภาพที่ 24 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 2/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

จากภาพที่ 24 ในภาพรวมจะเห็นว่าช่วงวันหยุด/เทศกาล ในไตรมาส 2 ร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป และธุรกิจร้านอาหาร / เครื่องดื่ม จะมีผลประกอบการดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น แต่ก็อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมาก เมื่อเทียบกับในช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ไม่มีการระบาดของโรคโควิด-19 (ค่าดัชนีต่ำกว่า 80 ทุกเทศกาล) ส่วนธุรกิจที่ผลประกอบการแย่ที่สุดในไตรมาส 2 คือ บริษัทนำเที่ยว

วันจักรี ผลประกอบการธุรกิจร้านอาหาร/เครื่องดื่มดีที่สุด (54) รองลงมา คือ ร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป (50) ส่วนสวนสนุก/อิมพัลส์ มีผลประกอบการแย่ที่สุด (28)

เทศกาลสงกรานต์ ผลประกอบการร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป ดีที่สุด (71) รองลงมา คือ ธุรกิจร้านอาหาร/เครื่องดื่ม (68) ส่วนธุรกิจสปา/นวดเพื่อสุขภาพ มีผลประกอบการแย่ที่สุด (44)

วันหยุดยาววันฉัตรมงคล ผลประกอบการร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป ดีที่สุด (69) รองลงมา คือ ธุรกิจร้านอาหาร/เครื่องดื่ม (68) ส่วนธุรกิจสปา/นวดเพื่อสุขภาพ มีผลประกอบการแย่ที่สุด (44)

วันวิสาขบูชา ผลประกอบการธุรกิจร้านอาหาร/เครื่องดื่ม (62) รองลงมา คือ ร้านขายสินค้าที่ระลึก/ร้านค้าทั่วไป ดีที่สุด (60) ส่วนสวนสนุก/อิมพัลส์ มีผลประกอบการแย่ที่สุด (38)

9

การคาดการณ์จำนวนและรายได้
จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตารางที่ 1 การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ไตรมาส	นักท่องเที่ยว 2562 ^p (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2563 ^p (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2564 ^p (ล้านคน)	อัตราการเติบโต 2564 ^p (ร้อยละ)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2562 (ล้านบาท)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2563 ^p (ล้านบาท)	รายได้จาก การท่องเที่ยว 2564 ^p (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต 2564 ^p (ร้อยละ)
1	10.80	6.69	0.02 ^p	-99.82 ^p	556,945	332,013	NA	NA
2	8.97	0			395,626	0		
3	9.70	0			476,675	0		
4	10.33	0.01			504,120	NA		
รวม	39.80	6.70	NA	NA	1,933,368	NA	NA	NA

หมายเหตุ : p แทน ค่าคาดการณ์โดยผู้วิจัย โดยใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง
อัตราการเติบโตเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของตอนที่ไม่มีเกิดวิกฤตโควิด-19 (2562)
- จากข้อมูลล่าสุดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564)

ในเดือนมกราคม 2564 มีการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับชาวต่างชาติที่ต้องได้รับการตรวจลงตรานักท่องเที่ยวประเภทพิเศษ (Special Tourist VISA : STV) 7,694 คน¹⁶ และคาดว่าในไตรมาส 1/2564 จะมีชาวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยประมาณ 20,000 คน ลดลงร้อยละ 99.82 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2562 (เทียบ

กับช่วงเวลาเดียวกันของตอนที่ไม่มีเกิดวิกฤตโควิด-19) ทั้งนี้ตัวเลขคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นการคาดการณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ที่กระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้

บทสรุป

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลกระทบการ (สถานการณ์การท่องเที่ยว) พบว่า ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาส 1/2564 ลดลงจากไตรมาส 4/2563 ค่อนข้างมาก โดยลดลงจาก 62 มาเป็น 36 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำที่สุด รองลงมาจากไตรมาส 2/2563 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ระลอกใหม่ที่มีกระแสดังกล่าวเป็นวงกว้างและรวดเร็วว่าการระบาดรอบแรก มีประชาชนติดเชื้อมาก (จำนวนผู้ติดเชื้อรายแรก 2,985 คน จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ 22,085 คน)¹⁷ ถึงแม้ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นแรงงานชาวเมียนมาก็ตาม แต่ก็ได้แพร่เชื้อไปยังคนไทยในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ แม้ว่าความรุนแรงของสถานการณ์แต่ละจังหวัดจะรุนแรงแตกต่างกัน แต่ก็ส่งผลให้ประชาชนชะลอการเดินทางไปทั่วประเทศเข้าเยี่ยมชมเนื่องจากกลัวการติดเชื้อและการเสียเวลากักตัว จากการสำรวจพบว่า ถ้าหากมีชาวพม่าผู้ติดเชื้อในพื้นที่เป้าหมายปลายทางของการเดินทาง เพียง 1 คน ประชาชนร้อยละ 68 จะตัดสินใจไม่ไปในพื้นที่นั้นทันที นอกจากนี้มาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่กำหนดให้คนที่เดินทางกลับจากพื้นที่สีแดงต้องกักตัวเองเป็นเวลา 14 วัน

ส่งผลให้ประชาชนไม่อยากเดินทางไปยังจังหวัดเหล่านั้น การสั่งปิดสถานประกอบการในบางพื้นที่ การกำหนดเวลาดำเนินกิจการ การจำกัดจำนวนลูกค้าตามขนาดพื้นที่ การห้ามเดินทางเข้า-ออกบางจังหวัด ส่งผลให้ธุรกิจเกิดการหยุดชะงักทางเศรษฐกิจทั้งสิ้นจากเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลให้สถานประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40) มีผลประกอบการเหลือเพียงร้อยละ 1-10 เท่านั้น เมื่อเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันตอนที่ไม่มีเกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และธุรกิจโรงแรมที่พัก มีอัตราการเข้าพักในไตรมาส 1/2564 เหลือเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น นอกจากนี้พบว่า ไตรมาสนี้มีสถานประกอบการปิดชั่วคราวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีแรงงานในภาคบริการถูกออกจากงานมากขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมา

ผู้ประกอบการมีความเห็นว่าการแก้ปัญหการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของภาครัฐมีความสอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในระดับน้อยและถือว่าการแก้ปัญหาอยู่ในระดับที่แย่ นอกจากนี้ผู้ประกอบการร้อยละ 50 เห็นด้วยว่าควรระดมงบประมาณ และบุคลากรเพื่อควบคุมจังหวัดท่องเที่ยวหลัก เช่น ภูเก็ต หัวหิน พัทยา เชียงใหม่ อรุณทศ ให้มีผู้ติดเชื้อเป็น 0 ให้ได้ เพื่อเป็นจุดหมายด้านการท่องเที่ยว

16 ข้อมูลล่าสุดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

17 ผู้ติดเชื้อโควิด-19 ในไทย นับตั้งแต่มีการระบาด อยู่จังหวัดไหนบ้าง <https://www.sanook.com> 16 มีนาคม 2564

ของประเทศ และผู้ประกอบการร้อยละ 87 เสนอให้ประชาชนเดินทางไปยังที่ต่าง ๆ ได้อิสระ โดยประกาศจำนวนผู้ติดเชื้อในแต่ละจังหวัดให้ประชาชนทราบเป็นรายวัน และประกาศ time line การเดินทางของผู้ติดเชื้อในแต่ละจังหวัดด้วย ผู้ประกอบการ ร้อยละ 51 เสนอแนะให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ปกติ แต่มีการควบคุมในบางจังหวัดที่มีผู้มีจำนวนผู้ติดเชื้อตั้งแต่ 5 คน ขึ้นไป (พิจารณาเป็นพื้นที่ ๆ ไป)

ส่วนดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2564 อยู่ที่ 56 ซึ่งคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ แต่

ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าภาวะปกติในระดับมาก โดยคาดว่า ในไตรมาส 2/2564 สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดีที่สุดเนื่องจากไตรมาสหน้ามีงานประเพณีหลายงานที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้มากกว่าภาคอื่น ส่วนภาคกลางคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวแย่ที่สุด เนื่องจากยังมีการตรวจพบผู้ติดเชื้อโควิด-19 อย่างต่อเนื่องในแถบที่มีโรงงานอุตสาหกรรมรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร และคาดว่าผลกระทบประกอบการในทุกประเภทธุรกิจมีแนวโน้มดีขึ้นกว่าไตรมาส 1/2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดเริ่มผ่อนคลายลง

10

ข้อเสนอแนะ

หลังจากคลายล็อกดาวน์ในไตรมาส 3/2563 กลไกทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เริ่มมีการเคลื่อนไหว ภาคการผลิตโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ มีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากการฟื้นตัวของประเทศคู่ค้า ภาคการท่องเที่ยวภายในประเทศเริ่มมีการเคลื่อนไหวมากขึ้นกว่าช่วงที่มีการล็อกดาวน์ ภาคการก่อสร้างเริ่มดำเนินการอีกครั้ง มีโครงการใหญ่ ๆ หลายโครงการที่เกิดจากการลงทุนของภาครัฐ ดังนั้น เมื่อกลไกทางเศรษฐกิจเริ่มทำงานในทุกภาคส่วน การเคลื่อนที่ของประชาชนจำนวนมากทั่วประเทศย่อมเกิดขึ้น การควบคุมการแพร่เชื้อของโรคโควิด-19 จึงทำได้ไม่ทันทั่วถึงเท่าที่ควรตอนที่มีการล็อกดาวน์ เมื่อภาครัฐต้องการให้ประชาชนในประเทศมีกินมีใช้ หรือมีเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ก็ต้องยอมให้มีการกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นตามปกติ และต้องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการเดินทางมากขึ้น เพื่อให้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ จำเป็นที่ภาครัฐต้องยอมให้มีผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 เกิดขึ้นบ้าง เพื่อแลกกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สามารถพาประเทศให้ผ่านพ้นช่วงวิกฤตช่วงนี้ไปได้ แต่จะทำอย่างไรให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความสอดคล้องกับมาตรการทางสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อโรคโควิด-19 ดังนั้น ภาครัฐต้องวางแผนและแก้ปัญหาให้รวดเร็วทันช่วงที่ เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจภายในประเทศและแข่งขันกับประเทศอื่นที่เป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจของประเทศไทยไปพร้อม ๆ กัน ถ้าหากประเทศไทยเศรษฐกิจฟื้นตัวช้า นอกจากจะเกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจภายในประเทศแล้ว ยังอาจเกิดปัญหาการเสียเปรียบด้านการค้ากับต่างประเทศอีกด้วย ทำให้การลงทุนจากต่างประเทศจะหันไปอยู่ในประเทศอื่นแทน ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องมี Back up Plan เพื่อเตรียมรับมือกับโรคโควิด-19 ที่มีผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของประเทศ

ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

นโยบายด้านการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

- 1) เพิ่มความจริงจังในการป้องกันการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย และบ่อนการพนันทุกพื้นที่ทั่วประเทศ
- 2) ภาคเอกชนประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ในการนำแรงงานต่างด้าวเข้าประเทศอย่างถูกต้อง โดยออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการกักตัวคนละครั้ง เพื่อให้แรงงานต่างด้าวทุกคนผ่านกระบวนการคัดกรองโรค
- 3) ตั้งกองทุนให้สถานประกอบการหรือโรงงานต่าง ๆ สามารถยืมเงินดอกเบี้ยต่ำเพื่อซื้อวัคซีนฉีดให้แก่พนักงานในโรงงานของตนเองมาฉีดก่อนได้ แล้วสถานประกอบการค่อยหักค่าใช้จ่ายค่าวัคซีนคืนจากแรงงานเดือนละเล็กน้อยจนกว่าจะครบ
- 4) ให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดหาวัคซีนและฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชน เพื่อความทันการของการกระจายการฉีดวัคซีนไปทั่วประเทศให้เร็วขึ้น
- 5) เพิ่มความเข้มข้นในการเฝ้าระวังสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการแพร่เชื้อโควิด-19 เช่น ตลาดในพื้นที่ที่มีแรงงานต่างด้าวมาใช้บริการสูง โรงเรียนที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรมหรือตลาดที่มีแรงงานต่างด้าวพลุกพล่าน

6) ศูนย์บริหารการจัดการโรคโควิด-19 (ศบค.) ปรับปรุงรูปแบบตารางการนำเสนอจำนวนผู้ติดเชื้อโควิด-19 รายวัน เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นประโยชน์ต่อการประกอบการตัดสินใจในการเดินทางได้ง่ายขึ้น โดยตารางการสื่อสารควรประกอบไปด้วย จำนวนผู้ติดเชื้อประจำวันในแต่ละจังหวัด อำเภอ/เขตไหนบ้าง จำนวนผู้ติดเชื้อสะสมในรอบ 14 วันย้อนหลังของแต่ละจังหวัด จำนวนผู้ที่รักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาลทั้งหมดของแต่ละจังหวัด เป็นต้น

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

1) ทดลองเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วจากประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำโดยไม่มีการกักตัว โดยเริ่มในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตก่อน ภายในเดือนกรกฎาคมนี้ นอกจากนี้ควรมีแผนการกระจายวัคซีนให้แก่ประชาชนในพื้นที่อย่างเพียงพอที่จะมีการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ หากไม่มีปัญหา หรือมีปัญหาน้อยค่อยขยายผลไปยังจังหวัดท่องเที่ยวหลักอื่น ๆ ในระยะต่อไป

2) ระดมงบประมาณและบุคลากร เพื่อควบคุมจังหวัดท่องเที่ยวหลัก เช่น ภูเก็ต หัวหิน พัทยา เชียงใหม่ กรุงเทพฯ ให้มีผู้ติดเชื้อเป็น 0 ให้ได้ เพื่อเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

3) ฉีดวัคซีนให้ประชาชนในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ พัทยา ภูเก็ต กระบี่ พังงา เกาะสมุย หัวหิน ชะอำ เพื่อเตรียมการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีการฉีดวัคซีนครบแล้วมาเที่ยวในพื้นที่ได้

4) จัดตั้งศูนย์ประสานงานในต่างประเทศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับมาตรการการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากปัจจุบันข้อมูลบนโลกออนไลน์ยังมีความสับสนในข้อมูลการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติของไทย

5) จัดแผนกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวในประเทศอย่างเข้มข้น เพิ่มความถี่ในการจัดกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลของแต่ละภูมิภาค

6) กระตุ้นให้ ททท. ทุกจังหวัดจัดทำสื่อโฆษณาออนไลน์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความรับรู้และเข้าถึงประชาชนได้รวดเร็วขึ้น

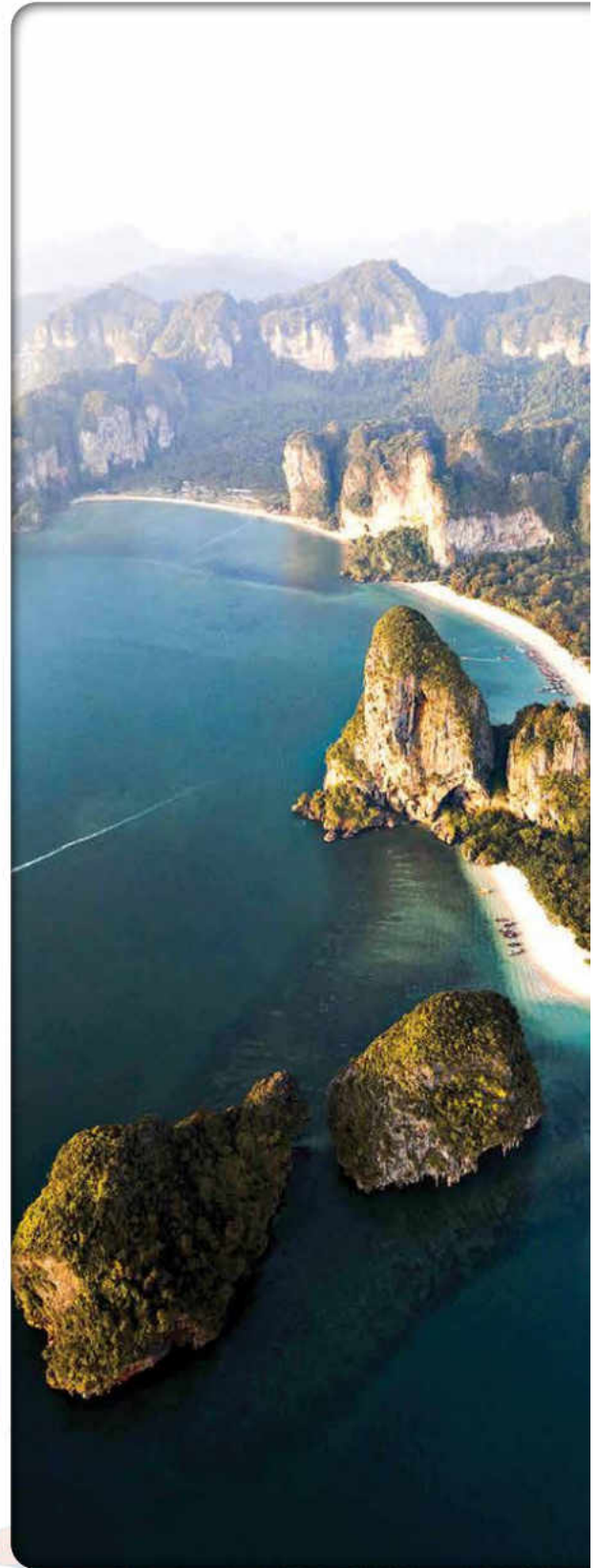
7) กระตุ้นให้เกิดการจัดการประชุม สัมมนาในต่างจังหวัด เพื่อกระจายรายได้ที่เกิดจากการเดินทาง

8) บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายในสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลทั้งด้านท่องเที่ยวและมาตรการความปลอดภัยของกระทรวงสาธารณสุข

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

1) กระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนอย่างต่อเนื่องโดยต่อโครงการ “คนละครึ่งเฟส 3” และขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังภาคการขนส่งให้สามารถใช้ได้ อีกด้วย เช่น คาร์ลแชร์ คาร์ลไฟ คาร์ลทัวร์โดยสารประจำทาง ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการเดินทางให้มากขึ้น รวมทั้งให้ธุรกิจขนาดเล็กและสปาสามารถลดค่าบริการคนละครึ่งได้ด้วย

2) เพิ่มงบประมาณในโครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ให้มากขึ้น และเร่งเปิดให้ประชาชนได้ใช้สิทธิ์ตั้งก่อนไตรมาส 2 เพื่อกระตุ้นบรรยากาศการท่องเที่ยวภายในประเทศ

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณจากผลการสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาสและรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางแผนนโยบาย ในการสรุปผลสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีกระทำโดยการถามคำถามผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทุก ๕ ไตรมาส โดยใช้คำถามหลักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

- ท่านประเมินผลการประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสนี้ อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ท่านคาดว่าจะผลประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสหน้า จะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก: ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), ดีขึ้น (150), หรือ ดีขึ้นมาก (200) จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยก็จะได้อันดับดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในประเทศไทย

การแปลผล

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 0-50 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มากที่สุด**

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 51-80 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มาก**

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติมาก**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 80-99 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 100 ถือว่าผลประกอบการ**ไม่แตกต่าง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 101-150 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 151-180 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มาก**

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมาก**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 181-200 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มากที่สุด**

ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมากที่สุด**

นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยว เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 นี้ ดำเนินการสำรวจในช่วง 24 กุมภาพันธ์-10 มีนาคม 2564 มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามทั้งหมด 730 ราย ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทย มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 2,030 ราย

ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ 1/2564 ได้มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนผู้ประกอบการที่ใช้ในการสำรวจ เพื่อให้สามารถสะท้อนสถานการณ์ธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วนผู้ประกอบการธุรกิจสวนสนุก/รีมพาร์ค และธุรกิจสถานบันเทิง นอกจากนี้ยังมีการปรับสัดส่วนผู้ประกอบการในแต่ละภูมิภาคให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

ผู้ที่สนใจสามารถติดตามข่าวสารโครงการได้ที่เว็บไซต์ www.thailandtourismcouncil.org

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)

E-mail: Info@thailandtourismcouncil.org

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

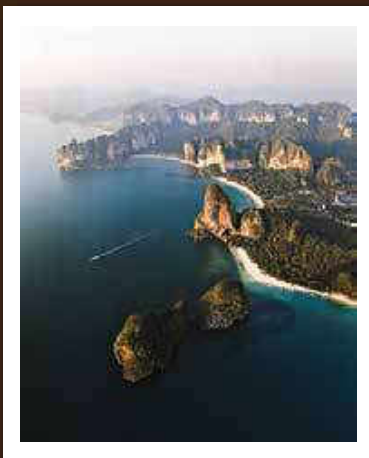
ภาพรวม

humphrey-muleba
-TejFa7VW5e4
-unsplash.com

หน้า 4-5

il-vagabiondo-Kuko-
Jz0zEsY-unsplash.com

หน้า 23

filippo-cesarini-FigJnrLI-
JPY-unsplash.com

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

